

ీ బినాష్ వస్తున్నాడుట అమెరికా నుంచి. మీరు నిద్రట్లో ఉండగా ఫోను చేశాడు' రేవతి చెప్పింది.

మనవడొస్తున్నాడని తెలియగానే సంబరపడ్డాడు రంగనాథం. 'ఎప్పుడొస్తున్నాడుట? ఎన్నిరోజులుంటాడు? గది శుభం చేయించావా? ఏ.సి. పనిచేస్తోందా?' ప్రశ్నల వర్షం కురిపించాడు.

'అబ్బబ్బ! ప్రశ్నలతో చంపేస్తున్నారు. రేపు ఫ్లయిట్ ఎక్కుతున్నాడు. హైదరాబాద్లో దిగి, కార్లో వస్తాడుట. ఇప్పుడేగా ఫోనొచ్చింది. నెమ్మదిగా అన్నిపనులూ అవుతాయి! నన్ను కంగారుపెట్టి, చంపకండి' అని విసుక్కుంది రేవతి.

'వాడికి నేతిబొబ్బట్లు, చేగోడీలు, జంతికలు, కారప్పూస అంటే చాలా ఇష్టం. అవి చేసిపెట్టు!' అన్నాడు రంగనాథం. 'సర్లేండి! సరుకుల లిస్టు రాసిస్తాను, మార్కెట్కి వెళ్ళి పట్రండి!' అని, పనిలో పడిపోయింది రేవతి.

అవినాష్ రాకకోసం వీధి అరుగుమీద పచార్లు చేస్తూ ఎదురుచూస్తున్నాడు రంగనాథం. చిన్నప్పుడు వాడు వేసవి సెలవులకి వచ్చినప్పుడు "తాతు! తాతు!" అంటూ ముద్దగా పిలిచేవాడు. ఉద్యోగ రీత్యా కొడుకు శరత్ అమెరికా వెళ్లిపోయాక అవినాష్ రావడం తగ్గిపోయింది. కానీ వారంలో కనీసం మూడుసార్లయినా వీడియోకాల్ చేసి, గంటల తరబడి మాట్లాడతాడు. కారు ఆగిన శబ్దానికి ఆలోచనల్లోంచి బయటకి వచ్చాడు.

'తాతు! వచ్చేసాను!' అంటూ గట్టిగా కౌగిలించుకున్నాడు అవినాష్. వాడి ఆలింగనం రంగనాథానికి అనిర్వచనమైన ఆనందం కలిగించింది.

'ఎలా ఉన్నావురా కన్నా!? అని మరింతగా హత్తుకున్నాడు. రేవతికి మనవణ్ణి చూడగానే ఆనందం, దు:ఖం ఒక్కసారిగా వచ్చేశాయి. ఆర్తిగా దగ్గరకు తీసుకుని, నుదుట ముద్దు పెట్టుకుంది.

'ఎలా ఉన్నావ్ డార్లింగ్?' అంటూ బుగ్గలు చేత్తో నిమిరాడు. రేవతి మనవడి (పేమకి ఉబ్బితబ్బిబ్బైపోయింది. అవినాష్ ట్రాలీ బ్యాగ్ బెడ్రూంలో పెట్టి, వాష్రరూముకి

వెళ్లి వచ్చాక, భోజనం వడ్డించింది. భోజనం చేస్తున్నంతసేపు 'వావ్! సూపర్ డిషెస్ డార్లింగ్!' అంటూ పొగుడుతూ బామ్మకి ముద్దలు పెడుతుంటే, రేవతికి సంతోషంతో కడుపు నిండిపోయింది.

•••

తెలతెలవారుతోంది. తాత, మనవళ్ళిద్దరూ ట్రాక్సూట్లు వేసుకుని, గోదావరి ఏటి గట్టుమీద వాకింగ్కి బయలుదేరారు. అవినాష్తో సమానంగా అంగలు వేసుకుంటూ వడివడిగా నడిచే రంగనాథాన్ని చూసి, 'హె! యంగ్ మ్యాన్! వాటే స్టామినా!' అని అవినాష్ ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

'ఇదొక లెక్కా? నీ వయస్సులో ఉన్నప్పుడు అవలీలగా పదిమైళ్ళు పరుగెత్తేవాణ్ణి తెలుసా? గోదారి ఈ గట్టు నుంచి ఆ గట్టుకి ఈదేవాడిని' అన్నాడు నవ్వుతూ రంగనాథం.

'యూ ఆర్ అమేజింగ్ తాతు!' అని రంగనాథం భుజం మీద తట్మాడు.

'ఇంతకీ లూసీ ఎవర్రా కన్నా?' అడిగాడు రంగనాథం. తాత హఠాత్తుగా అడిగిన ప్రశ్నకి జాగింగ్ చేస్తున్న అవినాష్ ఆగి, ఆశ్చర్యంగా చూశాడు.

'నీకెలా తెలుసు తాతు?'

'చెప్పరా కన్నా! నీ విషయాలన్నీ నాకు తెలుస్తాయిరా!' 'అబ్బ! వదిలేయి తాతు!' అని తేలిగ్గా తీసేశాడు. ఇద్దరూ అలసిపోయి, సేదతీరడానికి పచ్చిక మీద కూర్చున్నారు.

'నీకు బ్రేకప్ చెప్పి, మళ్ళీ నీ వెంట పడుతోందిటగా!' మళ్ళీ ఆరా తీయబోయాడు.

'తన సంగతి నీకెలా తెలిసింది? ఇక్కడ కూర్చుని, నా పర్సనల్ విషయాలు తెలుసుకుంటున్నావా?' చిరుకోపంతో అడిగాడు.

'ఇంకా చాలా తెలుసురా కన్నా! మరో పిల్ల జానూ! నువ్వంటే పడి ఛస్తోందని, ఆ అమ్మాయిని నువ్వు పట్టించుకోవడం లేదని కూడా తెలుసు'.

'అయ్యబాబోయ్ తాతూ! నా లైఫ్ హిస్టరీలో ప్రతి పేజీ చదివేశావా? ఓహో! తాన్వి మొత్తం చెప్పిందా?' అన్నాడు కోపంగా.

'దాన్నేం అనకురా పాపం! అన్నయ్య డిసైడ్ చేసుకోలేక కన్ఫ్యూజ్ అవుతున్నాడని చెప్పిందిరా!'.

'ఎస్ గ్రాండ్ పా! సమ్ థింగ్ ఈజ్ గోయింగ్ ఆన్! బట్ ఇది నా పర్సనల్ అన్నాడు అమెరికన్ కల్చర్ని గుర్తుచేస్తూ. 'అఫ్కోర్స్ మై గ్రాండ్సన్! ఇది నీ వ్యక్తిగతమే! కాదనను. నా అభిప్రాయాన్ని నీ మీద రుద్దను. నువ్వు అనుసరించవచ్చు లేదా వదిలేయవచ్చు నీ ఇష్టం!' అని నవ్వాడు రంగనాథం. 'కానీ లైఫ్ పార్టనర్ని ఎంచుకునే విషయంలో తీసుకున్న స్థిరమైన నిర్ణయం, మన భవిష్యత్తు జీవితాన్ని ఆనందంగా నడిపిస్తుంది' అన్నాడు.

'కానీ దిసీజ్ జస్ట్ డేటింగ్ తాతు! ఇంతవరకు నేను ఎవ్వరి గురించి అంత డీప్ గా ఆలోచించలేదు. ఎందుకంటే నాకు కొన్ని అభిప్రాయాలున్నట్టే, గాళ్స్ కీ ఉంటాయి కదా!'.

'ఓకే! ఓ.కే! నువ్వు చెప్పింది కరక్టే! నువ్వు వేసే అడుగులో ఏదైనా ప్రాబ్లం వస్తే, మానసికంగా గందరగోళంలో పడతావేమోననే భయం నాది రా కన్నా!' అన్నాడు రంగనాథం.

'లీవ్ ఇట్ తాతు! ఆ సిట్యుయేషనే వస్తే, సలహా అడిగే మొదటి[ఫెండ్ నువ్వే!' అంటూ రంగనాథం లేవడానికి చెయ్యి అందివ్వబోయాడు.

'నో! నీడ్!' అని అవినాష్ చేతిని పుచ్చుకోకుండా తనంతట తానే హుషారుగా లేచాడు.

'యూ ఆర్ సూపర్ తాతు!' అని షేక్హహ్యండ్ ఇచ్చాడు అవినాష్.

అవినాష్ వచ్చి పదిహేను రోజులవుతోంది. తన రూంలో కంప్యూటర్ ముందు కూర్చుని, ఎవరితోనో ఛాటింగ్ చేయడం గమనించాడు రంగనాథం. అందులోంచి ఆడపిల్లల గొంతులు గట్టిగా వినబడుతున్నాయి. ఇన్ని రోజుల్లో అవినాష్ తన గర్ల్(ఫెండ్స్ గురించి మాట్లాడే అవకాశం తాతకు ఇవ్వలేదు. ఎలాగైనా సరే ఈ రోజు

ఫస్ట్ క్రమ్

వాడితో మాట్లాడాలి అనుకున్నాడు రంగనాథం. మనవడు బయటకు వస్తాడేమోనని ఎదురుచూసి, ఆకలికి ఆగలేక భోజనానికి కూర్చున్నాడు.

'కన్నా! భోజనానికి రా!' అని రేవతి పిలుపుకి గదిలోంచి బయటకి వచ్చాడు. డైనింగ్ టేబుల్ దగ్గరకు వస్తూ.. 'నేను చూడడం మిస్ అయ్యాను డార్లింగ్! నువ్వు నవ్వితే డింపుల్స్ భలే పడుతున్నాయి'. అంటూ బామ్మ బుగ్గలు తడిమి, చిలిపిగా నవ్వుతూ తాతకేసి చూశాడు అవినాష్.

'ఊరుకో కన్నా !' అని సిగ్గుగా ముసిముసి నవ్వులు నవ్వింది రేవతి.

'ఏరా! నీ గాళ్ (ఫెండ్లో ఎవ్వరికైనా అలా డింపుల్స్ పడతాయిరా? ట్వింకిల్స్ల్ మెరుస్తాయా!'.. మరింత చిలిపిగా అడిగాడు రంగనాథం.

'తాతు! నువ్వు నన్ను టోటల్గా స్కాన్ చేసేస్తున్నావు!' అంటూ మాట మార్చాడు అవినాష్. వెంటనే రంగనాథం ఆ అవకాశాన్ని వదులుకోకుండా 'నీ ఫస్ట్[క్రష్ ఎవర్రా?' అనేసి, కంచంలో తలదూర్చాడు ఏమీ ఎరగనట్టు.

కర కర నములుతున్న అప్పడం మధ్యలో వదిలి, ఠక్కున తలెత్తాడు అవినాష్.

'తాతు! నెట్ పిక్స్ చూసి.. బాగా డెవలప్ అయ్యావు! మనం సెపరేట్గా మాట్లాడుకుందాం'.. అంటూ తన గదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు. ఉసూరుమంటూ లేచాడు రంగనాథం.

•••

'చలి బాగా ఎక్కువగా ఉంది ఎందుకండి బయటకి? మీకసలే చలి పడదు!' అంటూ రేవతి వారించినా వినకుండా ఇద్దరూ నడక మొదలెట్టారు.

'కన్నా! నీ (ఫెండ్ లూసీ ఏం చేస్తూంటుందిరా?' వేగంగా నడుస్తూ అడిగాడు రంగనాథం.

'ఒక ఎమ్ ఎన్ సిలో టీమ్ లీడర్. చాలా తెలివైంది. కానీ డామినేటింగ్ అండ్ ఇగోయిస్టిక్ గాళ్. ఫాదర్ బిజినెస్ మ్యాన్. అతను మొదటి భార్యకు డైవర్స్ ఇచ్చి, లూసీ వయసున్న అమ్మాయిని పెళ్ళిచేసుకున్నాడు. తండ్రి మీద కోపం వచ్చి సెపరేట్గా ఉంటోంది.'

'ఈ విడాకుల కల్చర్ వెస్ట్రస్ కంట్రీస్ లో ఎక్కువ. ప్చ్!' అంటూ బాధపడ్డాడు రంగనాథం.

'అక్కడే కాదు! ఇక్కడా ఎక్కువైంది కదా తాతు! మొన్న ఒక సర్వేలో తెలిసింది ఇండియాలోనూ ఒకరంటే ఒకరికి పడక ఒంటరిగా ఉండాలని ఆలోచించే జంటలు ఎక్కువయ్యాయట కదా! ఈ గ్లోబలైజేషన్లో అది క్వైట్ నాచురల్! ఈ దేశం, ఆ దేశం అనిలేదు తాతు!' అని తేలిగ్గా అన్నాడు.

రంగనాథం మనవడికి సమాధానం చెప్పలేకపోయాడు. వాడు బాగా ఎదిగిపోయాడని అర్థమయ్యింది. 'అవును! స్వతంత్ర భావాలు, డబ్బు సంపాదన పెరిగిపోవడం వల్ల, ఎవరికి తోచినట్టు వాళ్ళు ట్రవర్తిస్తున్నారు. పెద్దవాళ్ళ మాట వినడం లేదు' అన్నాడు రంగనాథం బాధగా.

'ఇంకా ఈ కాలంలోనూ "ఆ అమ్మాయిని చేసుకో! ఈ అమ్మాయిని చేసుకో!" అంటూ మీ నిర్ణయాన్ని మా మీద రుద్ధడం ఎంతవరకు రైటు?' అడిగాడు అవినాష్.

'మరి మీ అంతట మీరు సెలక్ట్ చేసుకున్నవాళ్ళు మూడుముళ్లు పడ్డ కొద్దిరోజులకే ఎందుకు

విడిపోతున్నారు?' ఘాటుగా స్పందించాడు రంగనాథం. 'పెళ్లి

గురించి అంత

తీవ్రంగా ఆలోచించే సమయం నేటి జనరేషన్కి లేదు తాతు!' అన్నాడు అవినాష్.

3/20

'భలేవాడివిరా! పెళ్లి అనేది జీవితంలో ముఖ్యమైన ఘట్టం. మన అనుకునే వాళ్ళు జీవితాంతం ఉంటారని అనుకుంటున్నావా? లైఫ్ పార్ట్ నర్ మాత్రమే మనతో జీవితాంతం ఉంటుంది. అలాంటి అమ్మాయినే ఎంచుకోవాలి! పొద్దన్నే నీకు బోరు కొట్టిస్తున్నానా?' అడిగాడు రంగనాథం.

'లేదు!' అంటూ తలూపాడు అవినాష్. 'ఇక జాను సంగతి చెప్పు కన్నా!' అని భుజం మీద చెయ్యేశాడు ఆప్యాయంగా. జాను పేరు వినగానే అవినాష్ ముఖంలో వెలుగు గమనించాడు రంగనాథం.

'ఊ......షీ ఈజ్ గుడ్! బట్ వెరీ కంపోజ్డ్. చాలా నెమ్మది. బ్యూటిఫుల్ ఎట్ హార్ట్. షి ఈజ్ ఎ సైకియాటిస్ట్.' 'వాళ్ళ అమ్మానాన్న ఎవరు?' వివరాలు నెమ్మదిగా

అడిగాడు రంగనాథం. 'అమ్మానాన్న ఇండియన్సే. ఎప్పుడో వచ్చి, అమెరికాలో సెటిలయ్యారు. జాను బోర్న్ అండ్ బ్రాటప్ అక్కడే. ఏం ఎందుకు ఈ వివరాలన్ని? వచ్చిన దగ్గర నుండి

చంపేస్తున్నావు' చిరుకోపంగా అడిగాడు.
 'నీకు పెళ్లి వయసు వచ్చింది కదా! నువ్వు డేటింగ్ చేసే అమ్మాయిలు ఎలాంటివాళ్ళా అని జస్ట్ చిన్న ఇంటరెస్ట్.
అయినా నీకు ఎవరు నచ్చితే వాళ్ళనే సెలెక్ట్ చేసుకో! నచ్చడం అంటే నువ్వంటే ఇష్టపడేవాళ్ళు, నిన్ను మన:స్ఫూర్తిగా (పేమించే వాళ్ళు అని అర్థం. నీ ఆనందంలోనే కాదు, బాధలోనూ నేనున్నాననే ధైర్యాన్నిచ్చే వాళ్ళు మన సోల్మేట్ అవ్వాలి. నువ్వూ అలా ఉండాలి మరి. పెళ్ళంటే ఇద్దరి మధ్య ఒప్పందం కాదు! ఎందుకంటే ఇది బిజినెస్స్ కాదు కనుక. నీ రాగ ద్వేషాలను ఆ అమ్మాయి, తన ఫీలింగ్స్ ని నువ్వు అర్థం చేసుకుని, మసలుకోవాలి. అలా తారసపడిన అమ్మాయే "ఫస్ట్ క్రష్" అవుతుంది!' అన్నాడు రంగనాథం.

తాతయ్య అన్న మాటలు అవినాష్ మనసులో అలజడి రేపాయి. ఇన్ని రోజులూ లూసీ, జానూలకు ఒకరికి తెలియకుండా మరొకరిని మేనేజ్ చేస్తూ వచ్చాడు. దానికి కారణం, ఎవరు తనమీద నిజమైన (పేమ చూపిస్తున్నారో తెలుసుకోలేకపోవడమే తప్ప, మోసం చేద్దామని కాదు అనుకున్నాడు. లూసీ, జానులో ఎవర్ని చూస్తే తనకి (పేమ అనే ఫీలింగ్ కలిగింది? ఇద్దరిలో ఎవ్వరికి తనంటే నిజమైన (పేమ ఉంది? కాసేపు ఆలోచించాడు. ఆ ఆలోచనల్లో ఉండగా..

ంచాడు. .. రామా?' అంటూ గట్లు మీద

కథ

'ఏరా ఇంటికి వెడదామా?' అంటూ గట్టు మీద కూర్చున్న రంగనాథం వేగంగా, హఠాత్తుగా లేవడంలో చిత్తడిగా ఉన్న మట్టిలో వేసిన కాలు జారింది.

"తాతు!" అని గట్డిగా అరిచి, అవినాష్ పట్టుకునేలోపే కిందపడిపోయాడు రంగనాథం. కాలు బెణికినట్టనిపించింది. నడుం దగ్గర నొప్పితో బాధపడ్డాడు.

'అయ్యో! నేను జస్ట్ మిస్ అయ్యాను. సారీ తాతు!' అని బాధపడ్డాడు అవినాష్.

'ఫర్వాలేదురా చిన్న పెయిన్' అని అవినాష్ భుజాన్ని ఆధారంగా చేసుకుని, ఇంటివైపుకి నడవడం మొదలుపెట్మాడు.

ఆటోలోంచి నెమ్మదిగా దిగుతున్న రంగనాథాన్ని చూసిన రేవతి 'అయ్యో! ఏమైందండి?' అంటూ కంగారుపడుతూ వచ్చి, మరోచెయ్యి తన భుజం మీద వేయించుకుని, నడిపించుకుని లోపలకి తీసుకెళ్ళింది. జరిగింది తెలుసుకుని 'ఎందుకండీ! ఈ వయస్సులో కుర్రాడితో సమానంగా పరుగులు! కుదురుగా ఒకచోట కూర్చోలేరూ!' అని గోల పెట్టింది.

'తాతు తప్పు ఏంలేదు బామ్మ! అనుకోకుండా కాలు జారింది' అని సర్దిచెప్పాడు అవినాష్.

ఇద్దరూ కలిసి రంగనాథాన్ని మంచంమీద పడుకోబెట్టారు. కాలికి, నడుంకి ఆయింటుమెంటు రాశారు. నొప్పికి టాబ్లెట్ వేసింది రేవతి. అవినాష్కి అమెరికా నుంచి కంపెనీ కాల్స్ రావడంతో ఆన్లైన్లో బిజీ అయిపోయాడు.

రేవతి భర్తను ఒంటరిగా వదలకుండా పగలూ, రాత్రి సపర్యలు చేసింది. నాలుగు రోజులు తర్వాత కోలుకున్నాడు రంగనాథం.

'ఏరా కన్నా! బయటకి వెడదామా?' అని నవ్వుతూ అడిగాడు అవినాష్ని రంగనాథం. 'యూ ఆర్ (గేట్ తాతు! భలే రికవరీ అయ్యావు' అని

మెచ్చుకున్నాడు. 'నా గొప్పతనం కాదురా! ఇరవై నాలుగు గంటలూ ఏ క్షణంలో ఏ అవసరం వస్తుందో అని నిద్ర కూడా పోకుండా అంటిపెట్టుకునే ఉండి, సేవ చేసిందిరా మీ బామ్ము. మై ఫస్ట్మ్క్ష్మ్. ఏబై ఏళ్ళ నుంచి నాతో పాటు పయనిస్తోంది' అని

ఆర్దతగా. ఆ సన్నివేశం చూడగానే అవినాష్కి అప్రయత్నంగా కళ్ళు చెమర్చాయి. వాళ్ళిద్దరూ చూడకుండా కర్చీఫ్ తో కళ్ళు తుడుచుకున్నాడు. ఇద్దరి దగ్గరకు వెళ్ళి 'కూల్ తాతు! కూల్ డార్లింగ్' అని కౌగిలించుకున్నాడు.

రేవతి చేతులు పుచ్చుకుని, మొహంలో దాచుకున్నాడు

అవినాష్ అమెరికా వెళ్ళిపోయాక రంగనాథానికి, రేవతికి ఇల్లు చిన్నబోయినట్టు అనిపించింది. ఇద్దరికీ ఏ పనీ చేయబుద్ధి కాలేదు. మనవడు వదిలిన జ్ఞాపకాలు వెంటాడుతున్నాయి. ఇంతలో ఫోన్ రింగయింది.

ఫ్లోను ఎత్తిన రంగనాథానికి అవినాష్ గొంతు హుషారుగా వినిపించింది.

'తాతు! విష్ మై ఫస్ట్ క్రష్ జాను. పూర్తిపేరు జానకి. మా ఇద్దరికి బ్లెస్సింగ్స్ ఇవ్వు' అన్నాడు ఆనందంగా. రంగనాథం, రేవతీల సంతోషానికి పట్టాపగ్గాలు లేవు. ఇద్దర్నీ ఆశీర్వదించారు.

మరో నాలుగు రోజులకు రంగనాథానికి కొడుకు శరత్ ఫోన్ చేశాడు.

'నాన్న! పెళ్లి విషయంలో అవినాష్ సరైన నిర్ణయం తీసుకునేలా మీరు చాలా కష్టపడ్డారు. ఎలా ఉంది మీకిప్పుడు?'.

'నాకేం! ఉక్కు పిడిలా ఉన్నా!' అన్నాడు రంగనాథం. 'హమ్మయ్య! మేం అందరం చాలా కంగారుపడ్డం. నాన్న! నీకో శుభవార్త! అవినాష్ తన పెళ్లి మన ఊరిలో, మీ ఇద్దరి సమక్షంలోనే చేసుకుంటానంటున్నాడు. అమ్మకీ చెప్పండి. మీతో ఆ విషయాలన్నీ మళ్ళీ మాట్లాడతా! ఆఫీసుకి టైమవుతోంది' అన్నాడు హడావుడిగా.

'అలాగే శరత్! అందరూ నెలరోజుల ముందే వచ్చేయండి!' అని ఫోను కట్ చేసి, ఆనందంగా 'ఏమేవ్! నీ మనవడి పెళ్లి ఇక్కడేట!' అన్నాడు రంగనాథం.

'ఇది బాగా ఓల్డ్ న్యూస్ మై డియర్ ఓల్డ్ మ్యాస్! నాకు ఎప్పుడో తెలుసు, నా మనవరాలు తాన్వి మీకన్న ముందే చెప్పిందోచ్!' అని నవ్వేసింది రేవతి.

epaper.prajasakti.com

'సూపర్ ప్రిదేటర్'పై

දුරුරුරුරුරුර

సుమారు 260 మిలియన్ల సంవత్సరాల క్రితం, ఆంటియోసారస్ అనే భారీ జీవి ఆనవాళ్లు ఆట్షికన్ ఖండంలో బయటపడ్డాయి. ఆంటియోసారస్ అత్యంత భయంకరమైన ముక్కుపైన పొడవైన చిహ్నంతో అలంకరించబడింది. విస్త మాంసాహారుల్లో ఒకటి. ఇది భారీ ఎముకల్ని సైతం రించిన కోరలతో ఇది భయంకరమైన జీవిలా కనిపించింది. పిండిచేసేంత శక్తివంతమైన పళ్లు, దవడను కలిగిన పుర్రె కలిగిన జీవి. ఈ జీవులు సంచరించిన కాలాన్ని "మిడిల్ పెర్మియన్" అని పిలుస్తారు. అయితే భారీకాయం ఉన్నప్పటికీ ఆంటియోసారస్ డైనోసార్ కాదు. ఇది డైనోసెఫాలియన్లకు చెందినది. డైనోసార్ల కంటే ముందుండే సరీసృపాలు వంటి క్షీరదాల కుటుంబానికి చెందినది. డైనోసార్ల మాదిరిగానే డైనో సెఫాలియన్లు కూడా ఒక దశలో భూమిపై తిరుగాడాయి. ఇవి డైనోసార్ల కన్నా 30 మిలియన్ల పాలియోంటాలజిస్టుల బృందం ఆంటియోసారస్ వేట సంవత్సరాల ముందే అంతరించిపోయి, వాటి ఉనికిని కోల్పోయాయని వివంట్వాటర్ స్రాండ్ విశ్వవిద్యాలయంలో సకశేరుక పాలియోంటాలజీలో సీనియర్ పరిశోధకుడు జూలియన్ బెనాయిట్ చెబుతున్నారు.

డైనో సెఫాలియన్ల శిలాజ ఎముకలు ప్రపంచంలో అనేక

ప్రాంతాల్లో కనిపించాయి. డైనో సెఫాలియన్ ఎముకలు మందంగా, దట్టంగా ఉంటాయి. యాంటియోసారస్ దీనికి మినహాయింపు కాదు. దీని పుర్రె కళ్లపై పెద్ద ఎముకలతో,

అయితే దాని భారీ అస్థిపంజర నిర్మాణం కారణంగా శాస్త్రవేత్తలు ఆంటియోసారస్ చాలా నిదానమైన, నెమ్మదిగా కదిలే జంతువని, కేవలం ఎదురుదాడి మాత్రమే చేయగలదని భావిస్తున్నారు. అయితే కొందరు శాస్త్రవేత్తలు ఆంటియోసారస్ బరువు కారణంగా అది నీటిలో నివసించి ఉండవచ్చని అంచనా వేస్తున్నారు.

అయితే దక్షిణాధ్రికా, ఐరోపాకు చెందిన కొందరు సామర్థ్యాలను తిరిగి అంచనా వేయగలిగింది. చిరుత లేదా దీర్ఘకాలంగా అంతరించిపోయిన అట్రసిద్ధమైన వెలోసిరాఫ్టర్ వంటి ఆంటియోసారస్ నాడీవ్యవస్థ, చక్కటి ఇంద్రియ ಅವಯವಾಲು, ವೆಗಂಗ್ ವೆಟ್ ಡಟ್ ನಿಕಿ, ವೆಗಂಗ್ ಕೌಟ್ಲಡ್ ನಿಕಿ అనువుగా ఉన్నట్లు వారి పరిశోధనలు వెల్లడిస్తున్నాయి. చాలా కాలంగా నమ్ముతున్న ఆధారాలకు భిన్నంగా ఆంటియోసారస్ ప్రాచీనమైన, నిదానమైన జీవి కాదు. ఇది శక్తివంతమైన హత్యా యంత్రానికి సమానం.

కొత్త విషయాలు వెల్లడించిన టెక్నాలజీ..

ఆంటియోసారస్ నాడీవ్యవస్థ ఎలా ఉంటుందో అర్థం చేసుకునేందుకు ఎక్స్ – రే ఇమేజింగ్, 3డీ పునర్ నిర్మాణాన్ని ఉపయోగించాం. ఆంటియోసారస్ చాలా పెద్ద జంతువు. కాబట్టి, చాలా నమూనాలు అనేక సిటి స్కానర్లకు సరిపోయేంత పెద్దవిగా ఉంటాయి. దీంతో చాలా సంవత్సరాల క్రికతం దక్షిణాఫ్రికాలోని కరూ ప్రాంతంలో

గుర్తించిన ఒక నమూనాను ఉపయోగించారు. దాని ఎముకలు విడదీయలేదు. దీంతో జోహన్నెస్బర్గ్ లోని విట్వాటర్ స్రాండ్ విశ్వవిద్యాలయంలోని ఎవల్యూషనరీ స్టడీస్ ఇనిస్టిట్యూట్లోని శక్తివంతమైన కంప్యూటర్లను ఉపయోగించి, ప్రతి ఎముకనూ విడిగా స్కాన్ చేశారు. అనంతరం పురైను పూర్తిగా డిజిటల్గా పునర్నిర్మించారు.

ఫలితంగా దాని అంతర్గత నిర్మాణాలను పరిశోధించారు. ఆంటియోసారస్ అవయవ సమతుల్యత, లోపలి చెవి నిర్మాణం ద్వారా దాని దగ్గరి బంధువులు, సమకాలీనంగా నివసించే ఇతర మాంసాహారుల కన్నా చాలా పెద్దదిగా గుర్తించారు. ఆంటియోసారస్ పోటీదారుల కంటే చాలా వేగంగా కదలగలదని ఇది సూచిస్తుంది. కళ్ళ కదలికలను తలతో సమన్వయం చేయడానికి మెదడు యొక్క భాగం అనూహ్యంగా పెద్దదిగా ఉందని గుర్తించారు. జంతువుల ట్రాకింగ్ సామర్ధ్యాలను నిర్ధారించడానికి ఇదే కీలకమైన లక్షణం. దాని చురుకుదనాన్ని, రిపోర్బలను బట్టి ఉత్తర అమెరికా పర్వత సింహం లేదా కౌగర్తో పోల్చవచ్చు.

తమ పరిశోధనలోని అంశాలన్నీ కలిపి చూస్తే ఆంటియోసారస్ నాడీవ్యవస్థ ప్రత్యేకమైనది. ఆఫ్టిమైజ్ చేయబడినది. కాబట్టి జంతువు వేగంగా వేటాడి, వేగంగా కొట్టగలదని తెలుస్తోంది. దీని ఎరలో మోస్కోగ్నాథస్ వంటి పెద్ద శాకాహారులు, చిన్న బల్లి లాంటి జంతువులు, పెద్ద ఉభయచరాలు లేదా ఇతర మాంసాహారులు కూడా ఉండేవి.

ఆలోచనలు మారాలి.. చిత్తడి నేలల్లో నివసించే డైనోసార్లు నెమ్మదిగా కదిలే,

నిదానమైన జంతువులు. పైగా ఎక్కువసేపు శరీరాన్ని నీటిలోనే ఉంచేవని అంచనా ఉండేది. అయితే డైనోసార్ల గురించి ఈ ముందస్తు ఆలోచనలు తప్పని డైనోసార్ పునరుజ్జీవనం నిరూపించింది. డైనోసార్లు ప్రజల ఊహల్లో గతంలో కంటే సజీవంగా మారాయి. ఈ మెరుగైన అవగాహన పక్షులు డైనోసార్ల ప్రత్యక్ష వారసులని అర్థం చేసుకోవడానికి ఒక ఆధారం దొరికింది.

యాంటియోసారస్ క్షీరదానికి పూర్వం సరీసృపాలకు చెందినది. అంతరించిపోయిన జంతువుల సమూహం చివరికి క్షీరదాల పూర్వీకులుగా పరిణామం చెందింది. కొత్త ఇమేజింగ్ పద్దతులు ఈ పాత జంతువుల జీవశాస్త్రం గురించి మన అవగాహనను పునర్ రూపకల్పన చేస్తున్నాయి. ఇవి క్షీరదాలుగా మన సొంత మూలాన్ని గ్రహించడానికి ఎంతో అవసరం. యాంటియోసారస్ అధ్యయనం క్షీరదానికి పూర్వ పరిణామ కథనాన్ని తిరిగి రాయడానికి దోహదం చేస్తుంది. డైనోసార్ పునరుజ్జీవనం వలే ఇది మన క్షీరద మూలాలపై కొత్త వెలుగును నింపే అవకాశం ఉంది.

మెత్తక్కు..

(చిన్న ఎండు చేపలు)

కావాల్సిన పదార్ధాలు : గోంగూర-కట్ట, మెత్తళ్లు-కప్పు,

మీడియం సైజు ఉల్లిపాయలు-రెండు (చిన్న ముక్కలుగా కట్ చేసు

కోవాలి), పచ్చిమిర్చి-రెండు, టమోటో -ఒకటి (పెద్దసైజు), జీలకర్ర-

కొంచెం, నూనె- రెండు టేబుల్స్పూన్లు, ఉప్పు, పసుపు, కారం-

చికెన్

కావాల్సిన పదార్థాలు : చికెన్ - అరకేజీ, ఉల్లిపాయలు - రెండు, పచ్చిమిర్చి-నాలుగు, టమోటో -ఒకటి, అల్లం – చిన్నముక్క, వెల్లుల్లి రెబ్బలు-ఆరు, పసుపు-అర టీస్పూన్, గరంమసాలా-టీస్పూన్,

నూనె–తగినంత, ఉప్పు–రుచికి సరిపడా, మెంతులు–పావు టీస్పూన్, కారం-తగినంత, ధనియాలు-టేబుల్స్పూన్, ఎండుమిర్చి-నాలుగు, గోంగూర - రెండు కప్పులు (కట్ చేసినది).

తయారుచేసే విధానం:

ರುವಿ

- ఎండుమిర్చి వేసి వేగించాలి.
- అవి చల్లారిన తరువాత వాటిని మిక్సీలో పొడిచేసి పక్కన పెట్టుకోవాలి.
- పాన్లలో నూనెవేసి కాస్త వేడయ్యాక ఉల్లిపాయలు, అల్లం, వెల్లుల్లి, పచ్చిమిర్చి వేసి వేగించాలి. కాసేపయ్యాక అందులోనే టమోటో ముక్కలు వేసి వేగించాలి.
- టమోటో మెత్తగా ఉడికిన తరువాత చికెన్, గరంమసాలా, కారం, ఉప్పు వేసి కలపాలి. అందులో పావుకప్పు నీళ్లుపోసి, ఉడికించుకుని పక్కన పెట్లుకోవాలి.
- తర్వాత గోంగూర ఆకులను శుభంగా కడిగి పక్కన పెట్టుకోవాలి. మరొక పాన్ లో నూనెవేసి వెల్లుల్లి రెబ్బలు, గోంగూర వేసి వేగించాలి.
- అందులోనే కొంచెం ఉప్పు, గరంమసాలా వేసి ಕಲವಾರಿ. ನಾಲ್ಕಾಗದು ನಿಮಿಷಾಲು ఉಡಿಕಿಂచುಕುಂಟೆ ಗೆಂಗುರ మెత్తగా, పేస్టు మాదిరిగా అవుతుంది.
- ఇప్పుడు ఇందులో ఉడికించి పెట్టుకున్న చికెన్ వేసి కలపాలి. చిన్న మంటపై కాసేపు ఉడికించాలి. తగినంత ఉప్పు వేసి, దింపుకోవాలి.

ក្រុក្សាសុខារុក្សាស្ក្រាស្ត្រក្សស្ត្រាស្ត្រាស្ត្រាស្ត្រាស្ត្រាសសុខាស្ត្រាស្ត្តក្រស្ត្រាស្ត្រាស្ត្តក្រស្ត្រាស្ត្រាស្ត្រាស្ត្រាស្ត្រាស្ត្រាស្ត្តក្រស្ត្រាស្ត្រាស្ត្រាស្ត្រាស្ត្រាស្ត្រាស្ត្រក្រស្ត្រាស្ត្រាស្ត្តក្រស្ត្រាស្ត្រាស្ត្រក្រស្ត្រក្រស្ត្រាស្ត្តក្រស្ត្រាស្ត្រាស្ត្តក្

ಎಂದು ರೌಯ್ಯಲು

కావాల్సిన పదార్శాలు: ఎండురొయ్యలు – కప్పు, గోంగూర –

రెండు కట్టలు, పచ్చిమిర్చి – ఆరు, పసుపు – చిటికెడు, కలిపి మరికాసేపు వేగనివ్వాలి. ఉల్లిపాయ-ఒకటి, ఆవాలు-అర టీస్పూన్, నూనె -సరిపడా, అల్లంవెల్లుల్లి పేస్టు–స్ఫూన్, ధనియాల పొడి - టీస్పూన్, జీలకర్రపొడి - అర టీస్పూన్, గరం • ముందుగా పాన్ తీసుకొని అందులో మెంతులు, ధనియాలు, మసాలా-అర టీస్సూన్, ఉప్పు – రుచికి తగినంత.

తయారుచేసే విధానం: పాన్ తీసుకొని కాస్త నూనెవేసి,

- వేడయ్యాక పచ్చిమిర్చి, గోంగూర ఆకులు వేసి ఉడికించాలి.
- గోంగూర ఉడికిన తరువాత తీసి పక్కన పెట్టుకోవాలి. కాస్త చల్లారాక పప్పుగుత్తితో మెదుపుకోవాలి.
- పాన్లో నూనె వేసి, కాస్త వేడయ్యాక

ఆవాలు, ఉల్లిపాయ వేసి వేగించాలి. ఉల్లిపాయలు వేగాక పసుపు, అల్లం వెల్లుల్లి పేస్టు, ధనియాలు, జీలక(ర పొడి, ఉప్పు వేయాలి.

- ఇప్పుడు శుభంచేసి పెట్టుకున్న రొయ్యలు వేసి,
- చివరగా ఉడకబెట్టుకున్న గోంగూర వేసి కలపాలి. మరికాసేపు ఉడికించి దించాలి. అన్నంతో లేదా చపాతీతో గోంగూర రొయ్యల కూర తింటే రుచిగా ఉంటుంది.

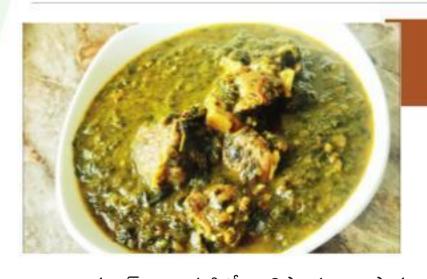
రుచికి సరిపడా, కరివేపాకు-రెండు రెమ్మలు, కొత్తిమీర- కొంచెం. తయారుచేసే విధానం:

- గోంగూరను ఒక పాత్రలోకి తీసుకుని, కొంచెం నీళ్లు పోసి, ఉడకబెట్ముకోవాలి. చల్లారిన తర్వాత మెదుపుకోవాలి.
- మెత్రళ్ల తల, తోక భాగం తీసేసి, వేడినీళ్లల్లో ఉప్పు, పసుపు వేసి శుభం చేసుకోవాలి.
- స్ట్రాపై పాన్ పెట్టుకోవాలి. నూనెవేసి వేడయ్యాక జీలకర్ర ವೆಸುತ್ಎಕಾರಿ. ಅದಿ ವೆಗ್ ಕಕರಿವೆಕಾಕು ವೆಯಾರಿ. ఉಲ್ಲಿಕಾಯ, పచ్చిమిర్చిని వేసి బంగారురంగు వచ్చే వరకూ వేగించాలి. తర్వాత
 - అందులోనే మెత్తళ్లను వెయ్యాలి. ఇందులో సరిపడా పసుపు, ఉప్పు, కారం వేసుకోవాలి. మూతపెట్టి దీన్ని మీడియం మంటలో, పది నిమిషాలు వేయించుకోవాలి.
- అందులోనే ముందుగా ఉడకబెట్టి పెట్టుకున్న గోంగూరను వేసి కలిపి, అర నిమిషం మూతపెట్టి మరో పాన్లో గోంగూర ఆకులు వేసి, ఉడికించి మెత్తని ఉడకనివ్వాలి. తర్వాత కొత్తిమీరను వేసి కలుపుకోవాలి.

మటన్

ముక్కలు, కారం, అల్లంవెల్లుల్లి, ఉప్పు వేసి కలిపి, టమోటో ముక్కలను వేసి, ఒక్క నిమిషం వేగనివ్వాలి. పక్కన పెట్టుకోవాలి.

- అరగంట తర్వాత అందులో సుమారు పావులీటరు నీళ్లు పోసి, నాలుగు విజిల్స్ రానివ్వాలి.
- తరువాత పాన్లో వేయాలి. అందులోని నీళ్లన్నీ ఆవిరైపోయే వరకూ ఉడికించుకోవాలి.
- ముద్దలా చేసి, ఈ ముద్దను ఉడుకుతున్న మటన్లలో వేసి మరో పది ನಿಮಿಷ್ಲಾಲು ಹಡಿಕೆಂಪಾಲಿ.
 - ఉప్పు సరిచూసి, దించాక కొత్తిమీర తురుముతో అలంకరించాలి.

కావాల్సిన పదార్థాలు : మటన్ - అర కిలో, ఉల్లిపాయలు - పావు కిలో, అల్లంవెల్లులి – రెండు టేబుల్స్పూన్లు, కారం – టేబుల్ స్పూను, పసుపు – టీ స్పూను, కొత్తిమీర- కట్ట, పుల్లగోంగూర కట్టలు- నాలుగు, పచ్చిమిర్చి- ఆరు, నూనె-50 గ్రాములు, ఉప్పు- తగినంత.

తయారుచేసే విధానం:

• కడిగిన మటన్ను కుక్కర్లో వేయాలి. ఉల్లిముక్కలు, నూనె, పచ్చిమిర్చి

ిషికీ శిక్ష పడకూడదు' అని చెప్పిన మన ధ్యవస్థే.. ఆ న్యాయం చేయడం ఆలస్యం చేస్తే యం చేసినట్టే అనీ చెప్పంది. అయితే చేయని కమంది. జీవితంలో ముఖ్యమైన దశ అంతా శిక్షగా ుభవించేశాక.. ఇంటరాగేషన్ పేరుతో ఒంటో ఉన్న నంతా లాగేశాక.. చివలికి జీవచ్చవాల్లా ఉన్న వాలిని గా విడుదల చేయడం పలిపాటి. సమయం లా విలువెనది. అయితే జీవితంలో గడిచిపోయిన యంలో పతి నిమిషమూ వెలకటలేనిది.. ఒకవేళ రక్కి తిలిగి ఇవ్వాల్సి వస్తే.. దాన్ని తిలిగివ్వడం ఎవలివల్తా ందు.. మరి అన్నేక్ల శిక్ష అనుభవించాక నిర్దాషులుగా కేటించి, విడుదల చేస్తున్నారు. మరి వారి జీవితాలకు ంధ్యులు ఎవరు? ఈ తప్పుడు ఆరోపణకు మూల్వం ఎవ వాలగా ముద్రపడిత<u>ే?, దాన్మి తుడిచేయడం సాద</u>్ర నా వాలి జీవితం తిలిగి వస్తుందా? వాలి జీవితాన్మి రు తిలగిసారు..? దీనిమీదే ఈ కథనం.. చదవండి.

సుదీర్ఘ విచారణ, ఉగ్రవాదిగా ముద్ర వేయటం మామూలుగా జరిగిపోతుంది. దీనివల్ల నిర్దోషులైన సామాజిక కార్యకర్తలు, వైద్యులు, ప్రాఫెసర్లు, జర్పలిస్టులు సామాజికంగా, ఆర్థికంగా అనేక ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు.

అలా నిర్దోషిగా స్థకటించిన కొద్దిరోజుల తరువాత బాధితుల్లో ఒకరైన మహ్మద్ అబ్దుల్ హై ఇలా స్పందించారు. 'నా 30 ఏళ్ల జీవితం అరెస్టు తర్వాత నాశనమైంది. నాకు వచ్చే ప్రతి ప్రమోషన్ రద్దు చేశారు. నేను 2015లో జెఎన్వి విశ్వవిద్యాలయం (రాజస్తాన్లోని జోద్పూర్లో) నుంచి ఇంకా నా (గాట్యుటీ

ంచలనం రేపిన గోద్రా రైలు దగ్గం కేసులో అహ్మదాబాద్ న్యాయస్థానం 11 మందికి ఉరిశిక్ష విధించింది. మరో 20 మందికి ్మ్ అమ్మాయ విధిస్తూ న్యాయస్థానం తీర్పు చెప్పింది. 2002లో అయోధ్య కరసేవకులు తిరిగి వస్తుండగా గోద్రా రైల్వేస్టేషన్లో వారిపై కొందరు దాడి చేశారు. కరసేవకులు ప్రయాణిస్తున్న ఎస్-6 బోగ్పై కిరోసిన్ పోసి, నిప్పుపెట్టారు. ఈ ఘటనలో 58 మంది

గోద్రా రెలు ఘటనలో..

సజీవదహనం అయ్యారు. ఈ ఘటనతో గుజరాత్ రాష్ట్రమంతా మత కలహాలు చెలరేగాయి. ఈ అల్లర్లలో 1200 మందికి పైగా అమా యకులు ప్రాణాలు కోల్పోయిన విషయం తెలిసిందే. కేసు విచారిం చిన అహ్మదాబాద్ |పత్యేక న్యాయస్థానం ఇటీవల తీర్పునిచ్చింది. ఈ కేసుకు సంబంధించి కోర్టు మొత్తం 94 మంది పై విచారణ జరిపింది. శాస్త్రీయ ఆధారాలు, ప్రత్యక్ష సాక్షులు, డాక్యుమెంటరీ ఆధారాలు తదితరాలను పరిశీలించింది. నిందితులుగా పేర్కొన్న 63 మందిని నిర్దోషులుగా ప్రకటించింది.. 31 మందికి మాత్రమే శిక్షలు ఖరారు చేసింది. అత్యంత అరుదైన కేసుగా పరిగణించి, ప్రత్యేక న్యాయ 45 స్థానం న్యాయమూర్తి జస్టిస్ పిఆర్ పటేల్ ఈ తీర్పునిచ్చారు.

పరిస్థితులు పూర్తిగా దెబ్బతిన్నాయి. చాలా కష్టంగా ఉంది. స్రస్తుతం జైపూర్లో ఉంటున్నాను. మైనారిటీల విద్యపై సదస్సులో పాల్గొనడానికి దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న విద్యావేత్తలను ఆహ్వానించారు. ఇది ఏవిధమైన రహస్య సమావేశం కాదు. వాస్తవానికి, ముగ్గురు వైస్ ఛాన్ఫలర్లు ఈ సమావేశంలో భాగంగా ఉన్నారు.' అని బిజినెస్ అండ్ ఫైనాన్స్ అధ్యాపకులు, పుస్తక రచయిత మహ్మద్ అబ్దుల్ హై వాపోయారు. తయన అనేక పరిశ్రమలకు సలహాదారుగానూ పనిచేశారు. అరెస్టు తర్వాత తనను నాన్–ఎంటిటీగా తగ్గించారని వాపోయారు.

బాధితుల్లో అహ్మదాబాద్ నివాసి, ఔత్సాహిక జర్పలిస్ట్ ఆసిఫ్ షేక్ మరొకరు. గుజరాత్ విశ్వవిద్యాలయం నుండి పట్టభ్నదుడు. సెమినార్కి ప్రతినిధిగా హాజరయ్యాడు. చేయని నేరానికి ఆసిఫ్ షేక్ను అరెస్తు చేసి, కొట్టి, 14 రోజుల కస్టడీలో ఉంచినట్లు అతని న్యాయవాది చెబుతున్నారు. 'అతను ఉద్యోగం పొందలేకపోవడంతో అతని జీవితం దెబ్బతినిపోయింది. అరెస్టు కారణంగా కుటుంబసభ్యులు, బంధువులు ఆయన నుంచి దూరమయ్యారు. ఏ ఉద్వోగానికి వెళినా కేసు గురించి తెలియగానే సంబంధిత యజమానులు వెళ్లిపోమంటున్నారు. చివరికి సుగంధ ద్రవ్యాలు అమ్మే ఒక చిన్న వ్యాపారాన్ని ప్రారంభించాడు. పోలీసుల వేధింపులు అతని జీవితంలో రోజువారీ భాగం. మత సంఘటన జరిగిన (పతిసారీ, పోలీసులు అతని ఇంటికొచ్చి వేధించే, విచారణ ప్రారంభిస్తారు' అని ఆసిఫ్ తరపు న్యాయవాది తెలిపారు.

దేశ వ్యతిరేక కార్యకలాపాల (నివారణ) చట్టం (యుఎపిఎ) లోని వివిధ నిబంధనల ప్రకారం అఖిల భారత మెనారిటీ విద్వామండలి నిర్వహించిన సెమినార్లో పాల్గొన్న 127 మందిని 2001 డిసెంబర్లో సూరత్ పోలీసులు అరెస్ట్ చేశారు. నిషేధించబడిన స్మాడెంట్స్ ఇస్లామిక్ మూమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా (సిమి) కార్యకలాపాలు ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలను ప్రోత్సహించేవిగా ఉన్నాయని ఆరోపించారు. అయితే 2021 మార్పి మొదటివారంలో 19 ఏళ్ల తర్వాత, సూరత్లోని చీఫ్

జ్యూడీషియల్ మేజి(స్టేట్ కోర్డు వారందరినీ నిర్లోషులుగా ప్రకటించింది. అక్షర్రామ్ ఆలయ ఉగ్రవాద దాడి కేసు (2002), ధౌలా కువాన్ కేసు (2005) లోనూ చాలా ఏళ్లు జైలుశిక్ష అనంతరం నిందితులను నిర్దోషులుగా ప్రకటిస్తూ, వరుస తీర్పులు అనేకమంది జీవితాలను ్ట్ ప్రభావితం చేస్తున్నాయని అర్ధమవుతుంది. ఇలాగే మరికొన్ని కేసుల్తో అనేకమంది నిర్దోషులు శిక్ష అనుభవిస్తున్నారనే విషయాన్ని తేటతెల్లం

ఇటీవల విడుదలైన 'నాంది' చిత్రం కూడా ఇటువంటి కథాంశంతోనే వచ్చింది. ఓ నిర్దోషిని తనకు ఎటువంటి సబంధమూ లేని కేసులో ఇరికించడంతో కథ మొదలవుతుంది. అయితే నిర్దోషిని కేసులో ఎందుకు ఇరికిసారు.. అతడిని దోషిగా నిరారించడానికి ఎలాంటి కుట్టలు పన్నుతారు...చివరికి అతడు ఎలా నిర్దోషిగా

సూరత్ పేలుడు కేసు (1993) లో జసిస్ టి.ఎస్ ఠాకూర్ ేతత్వంలోని సు్టీం కోర్లు డివిజన్ బెంచ్ 11 మంది నిందితులన నిర్మోలుగా స్థాకటించింది. టాడా టెర్రరిస్ట్ అండ్ డిస్ట్రఫ్టిక్ యాక్టివిటీస్ (ప్రివెన్షన్) చట్టం కింద కోర్టు 2008 తీర్పును తిరస్కరించింది. అప్పటి కాంగ్రెస్ మంత్రిగా ఉన్న మహ్మద్ సుర్తి మరో నలుగురికి జులై 2014లో 20ఏళ్ల జైలుశిక్ష విధించారు.

సూరత్ పేలుడు కేసులో..

మరో కేసులో సూరత్ పోలీసులు క్రూరమైన యుఎపీఎ సెక్షన్ల కింద 127 మందిని అరెస్టు చేశారు. అయితే 19 ఏక్ల శిక్ష అనంతరం, అక్కడి న్యాయస్థానం నిందితులందరినీ నిర్దోషులుగా ప్రకటించింది. వారిపై కేసును నిరూపించడంలో ప్రాసిక్యూషన్ విఫలమైందని పేర్కొంది. నిషేధిత స్వాడెంట్స్ ఇస్వామిక్ మూమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా (సిమి) లో సభ్యులుగా ఒక సమావేశంల పాల్గొన్నారనే అభియోగంపై సూరత్ కోర్టు డిసెంబర్ 2001లో చట్టవీరుద్ద కార్యకలాపాల (నివారణ) చట్టం (యుఎపిఎ), 1967 కింద ఆరెస్ట్రయిన 127 మందిని నిర్దోషులుగా ప్రకటించింది. ఘటన జరిగి 19 ఏళ్ల తరువాత, మార్చి 6, 2021న, చీఫ్ జ్యుడిషియల్ మేజి[స్టేట్ ఏఎన్.డేవ్ నిందితులను అనుమానించడానికి, సిమీకి చెందినవాడు అని నిర్మారించడానికి సాక్ష్యాలను సమర్పించడంలో స్రాసిక్యూషన్ విఫలమైందని తెలిపారు. అయితే విచారణ పెండింగ్ లో ఉన్న సమయంలో 127 మందిలో ఇదుగుగు మగణించాగు

జీవితంలో ఎలాంటా మార్పులు చోటుచేసుకుంటాయి. వంటి అంశాలను దర్శకుడు కళ్లకు కట్టినట్లు చూపించాడు. అయితే ఇదేదో సినిమాకే పరిమీతమవుతుందనుకుంటే పొరపాటే.. స్రస్తుత సమాజంలో అనేకమంది నిజజీవితాలకు అద్దంపడుతుంది. వారి జీవితాలోకి ఓసారి తొంగిచూసే.. ఇలాంటి కథలు కోకొలలు.. సినిమా చూసినంత సేపూ ఇది అన్యాయం... హీరోకి అన్యాయం జరిగిందని భావించే సదరు [పేక్షకులెందరో... నిజజీవితంలో ఇలాంటి సంఘటనలు ఎదురైనప్పుడు ఆలోచనా విధానం మారుతుంది. ఫలితంగా నిర్దోషులైన వారి జీవితాల్లో చెరగని ముద్రవేస్తుంటారు.

😝 2005లో ధౌలా కువాన్ ఎన్కౌంటర్.

పాలం విమాన్యాశయంలో బాంబులు వేయడానికి కాశ్మీరీ ఉ|గవాదులు చేసిన |పణాళికలో తాము విఫలమయ్యామని, ఆరుగురు కాశ్మీరీ యువకులను భీకర ఎన్కౌంటర్ తర్వాత అరెస్టు చేశామని ఢిల్జీ పోలీసులు ప్రగల్భాలు పలికారు. సెషన్స్ కోర్లు 2011లో ఆరుగురినీ నిర్దోషులుగా ప్రకటించింది. 'పోలీసులు చెప్పినట్లు ఎన్కౌంటర్ జరగలేదు. కానీ ఆ పరిస్థితిని సృష్టించారు. ఒక వ్యక్తిని యుఎపీఎ కింద అరెసు చేసి, తరువాత నిరోషిగా తేలితే, సంబంధిత పోలీసులను జవాబుదారీగా ఉంచినప్పుడు అతనికి కొంత పరిహారం ఇస్తే అది పోలీసులు తప్పు చేయకుండా అరికట్టగలదు.' అని తీర్పులో స్పష్టంగా పేర్కొన్నారు.

ಯುಎಪಿಎ ರಾಜ್ವಾಂಗ ವಿರುದ್ಧಂ మహారాష్ట్ర మాజీ ఐజి ముప్రిఫ్

ఉగ్రవాద ముప్పును పరిష్కరించడానికి ప్రస్తుత చట్టాల్లో తగినన్ని నిబంధనలు ఉన్నాయి. 'హూ కిల్డ్ కర్కరే', 'బ్రహ్హుణిస్ట్స్ బాంబ్ల్, 'ముస్టిమ్స్ హ్యాంగ్త్' పుస్తకాల రచయిత ముట్టిఫ్. హోం మంత్రిత్య శాఖ

విడుదల చేసిన తాజా గణాంకాల ప్రకారం, 2014 నుండి దాదాపు 65 శాతం అంటే రెండు వేల 'దేశ్చదోహ' కేసులు నమోదయ్యాయి. దీన్ని బట్టి భారతీయులు దేశ్చదోహులు అవుతున్నారా? లేదా స్థ్రాషుత్వం మరింత శిక్షార్హంగా మారుతుందా? అనే సందేహం తలెత్తుతుంది. యుఎపిఎను ఉపయోగించడంలో (పభుత్వం మరింత శిక్షార్హంగా మారుతోంది. అయితే దేశ్మదోహానికి సంబంధించి సరైన నిర్వచనం ఇవ్వలేదు. ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా వచ్చే అసమ్మతి స్వరాలన్నీ

దేశ్వదోహంగా పరిగణించబడుతున్నాయి. స్థపుత్వంపై విమర్శలు ప్రజాస్వామ్యంలో ఒక హక్కు. సోషల్ మీడియా, బహిరంగ స్థుసంగం ా సామానులకు వుకీకరణ సాదనాలు.

భారతదేశంలో ప్రజాస్వామ్యాన్ని దిగజార్చడంపై స్వీడన్ కేంద్రంగా పనిచేస్తున్న స్వతంత్ర పరిశోధనా సంస్థ వి–డెం ఇనిస్టిట్యూట్ ఇటీవల నివేదికను ప్రచురించింది. 2017 నుండి ప్రపంచవ్యాప్తంగా |పజాస్వామ్యంపై రాజ్యాంగ విధానాన్ని ఈ నివేదిక సూచించింది. భారతదేశం ప్రజాస్వామ్య హోదాను కోల్పోయే అంచున ఉందని నివేదిక

-భీమా కోరెగావ్, ఢిల్లీ, ఇతర ప్రాంతాల్లో పౌరసత్వ వ్యతిరేక సవరణ చటం నిరసనల వెలుగులో, యుఎపీఎ కింద ఏకపక్ష అరెసులు జరిగాయి. చాలామంది (పోఫెసర్లు, విద్యార్థులు, కవులు చాలా కాలంగా జైలుశిక్ష అనుభవిస్తున్నారు. అయితే వీటి లక్ష్యం సామాన్యులను, మెనారిటీలను, ప్రధానంగా ముసింలను భయపెటడం. ఏదెనా అరెసు పరిశీలనకు చట్టం నిలబడదు. దీనిని న్యాయస్థానంలో తీ|వంగా సవాలు చేయలేదు. లౌకికవాదుల యొక్క ముఖ్యమైన సంస్థ దీనిని స్ముపీంకోర్తులో సవాలు చేయాలి.

→ ತಪ್ಪೆಂಪಿ?

బెయిల్ కోసం ఎటువంటి నిబంధనలూ లేవు. రిమాండ్ కోసం నిందితుడిని మేజి[స్టేట్ ముందు హాజరుపరిచినప్పుడల్లా తన ముందుం చిన వాటిని సాక్ష్యంగా పరిగణిస్తారు. నిందితులు పోలీసు కస్టడీలో ఉన్నప్పుడు బలవంతంగా ఒప్పించడం, తప్పుడు సాక్ష్యాలు చెప్పించడం వంటివి జరిగే అవకాశాలున్నాయి. అయితే పంచనామ అనగా కొంతమంది సమక్షంలో, పోలీసులు కొన్ని సందర్భాల్లో పరిశోధనా విభాగం పేలుడు, ఉర్గూ సాహిత్యాన్ని కూడా చూపిస్తారు. వారు ఉర్హూ సాహిత్యాన్ని స్వాధీనం చేసుకోవడాన్ని అభ్యంతరకరంగా భావిస్తారు. దీనిని జిహాదీ పదార్థంగా భావిస్తారు. అదే కోర్తు ముందు ప్రదర్శిస్తారు. మేజ్మిసేట్, దానిని దృవీకరించకుండా, పోలీసు కసడీకి ఆదేశిసారు. కేసు హైకోర్లుకు వెళ్ళినప్పుడు, దానికి చట్టంలో ఎటువంటి నిబంధనలూ లేనందున అది బెయిల్ ఇవ్వదు.

విద్యార్ధిని ఆయేషా మీరా 14 ఏళ్ల క్రితం.. (2007, డిసెంబర్ 12) దారుణ పరిస్థితుల్లో శవమై కనిపించింది. ఆమెపై హత్యాచారం చేసినట్లు ఆరోపణలు వచ్చాయి. ఆమె మృతిపై దేశవ్యాప్తంగా తీవ్ర

ఆయేషా హత్య కేసులో ടീലട്ടാറഅലു...

నిరసనలు వెల్లువెత్తాయి. దీనిపై పోలీసులు 2008 ఆగస్టు 113 సత్యంబాబును అరెస్ట్ చేశారు. 2010లో సత్యంబాబుక విజయవాడ సెషన్స్ కోర్లు 14 ఏళ్ల జైలుశిక్ష విధించింది. ఐతే ఎనిమిదేళ్ల అనంతరం.. హైకోర్మ అతన్ని నిర్దోషిగా నిర్ధారించింది దీంతో 2017, మార్చి 31న సత్యంబాబు నిర్దోషిగా విడుదలయ్యాడు. ఆ తర్వాత కేసు మరో మలుపు తిరిగింది. ఈ కేసులో అసలు నిందితుల్ని పట్టుకునేందుకు హైకోర్మ కేసున సీబీఐకి అప్పగించింది. 2018 నవంబర్ 29న సీబీఐ విచారణక ఆదేశించింది. దీంతో 2019 జనవరిలో రంగంలోకి దిగిన సీబీ ఈ కేసుకు సంబంధించిన పలు కీలక ఆధారాలను సేకరించింది.

ఓ බරිම්ඩු ජබ් 'నాంඩ'

 ${f \omega}$ ట్టాలు చేతకానివాడిపై వాడటానికేనా? పవర్లో ఉన్నోడిని ఎమీ చేయలేవా? చేయని నేరానికి శిక్ష అనుభవిస్తున్న ఓ ఖైదీ.. సెక్షన్ 211 ఉపయోగించి, అసలు నేరస్తుల ఆట ఎలా కట్టించవచ్చో. "నాంది" చితంలో చూపించాడు దరుకుడు విజయ్ కనకమేడల. ఇక కథలోకి వెళ్తే.. బండి సూర్యపకాష్ (అల్లరి నరేష్) మధ్య తరగతి సాఫ్ట్ వేర్ ఉద్యోగి. తొలిచూపులోనే మీనాక్షి (నవామి గాయక్) (పేమలో పడ్డ సూర్యపకాష్ పెద్దల అంగీకారంతో ఆమెను పెళ్లి చేసుకుని. అమ్మ, నాన్న, భార్యతో అందమైన జీవితాన్ని గడుపుతూ ఉంటాడు అయితే అనూహ్యంగా సూర్యపకాష్ని న్యాయవాది, మానవహక్కుల కోసం పోరాడే సామాజిక ఉద్యమకారుడు రాజగోపాల్ (సీవీఎల్ నరసింహా రావు) మర్దర్ కేసులో ఇరికించి, జైలుకి పంపుతాడు సీఐ కిషోర్ (హరీష్ ఉత్తమన్). ఆ కేసును తానే చేశానని బలవంతంగా ఒప్పించే స్థాము చేస్తాడు. అయితే దానికి ఒప్పుకోడు సూర్యపకాష్. ఐదు సంవత్సరాలు జైల్లో మగ్గుతూ.. చేయని నేరానికి శిక్ష అనుభవిస్తూ.. తల్లిదం/డులతో పాటు కట్టుకున్న భార్యను కోల్పోతాడు సూర్యప్రకాష్.

కోర్టులో సాక్ష్యాలు, ఆధారాలు సూర్యప్రకాష్కి వ్యతిరేకంగానే ఉండటంతో ఏం చేయలేని నిస్సహాయ స్థితిలో ఉండిపోతాడు. ఆ తరుణంలో జూనియర్ లాయర్ ఆద్య (వరలక్ష్మీ శరత్కుమార్). సూర్యపకాష్ని బెయిల్పె బయటకు తీసుకుని వసుంది. అయితే నాగేంద్ర (వినయ్ వర్మ) కి వ్యతిరేకంగా, అనేక కేసుల్లో అన్యాయంగా మిళితం చేసి, న్యాయవ్యవస్థలోని లోపాలను ఎత్తి చూపే ప్రయత్నం అరెస్టయిన సూర్యపకాష్ లాంటి వారిని బయటకు తీసుకొచ్చేందుకు కేసుల్లో తాను దోషిగా నిరూపితమవుతానన్న భయంతో మినిస్టర్ చేతులో తన్నులు తినే హీరో శరీరం నుంచి వచ్చిందే. కథలో ఆత్మ సూర్యపకాష్ నిర్దోషిగా ఎలా బయటపడ్డాడు? అన్నదే "నాంది" పెయిన్ఫుల్గా చూపించాడు దర్శకుడు. అయితే సినిమాలో మాదిరిగా

చేతులు కట్టుకుని, కింద కూర్చున్న అల్లరి నరేష్.. చేయని నేరానికి శిక్ష సందేహం తెలెత్తక మానదు. (పస్తుతం వరుస కేసుల్లో కోర్మ అనుభవించడం.. తిరిగి అసలు నేరస్మలపై ప్రతీకారం తీర్చుకోవడం వెలువరించే తీర్పులూ ఈ సందేహాల్సే లేవనెత్తుతున్నాయి.

→ కోర్మలో సవాలు చేయాలి!

పోలీసు కస్టడీ మంజూరు చేసే ముందు కొంత ప్రాథమిక విచారణ జరిపించాలని మేజి/స్టేట్ను ఆదేశించాలని కోర్మను అభ్యర్థించాలి. ఒక పోలీసు అధికారి ముందు నిందితుడు వాంగ్నూలం ఇచ్చినట్లయితే. దానిని సువార్త సత్యంగా అంగీకరించే బదులు, మేజి[స్టేట్ అతన్ని తన గదిలోకి పిలిచి, ప్రస్తించవచ్చు.. అతనిని నమ్మకంగా తీసుకోవచ్చు.. అతను స్టేట్మెంట్ ఇచ్చాడా లేదా అని నిర్ధారించుకోవచ్చు. అదేవిధంగా సాక్షులను కూడా ప్రశ్నించాలి. ్రాహ్మమిక విచారణకు ఒక మారం ఉండాలి. లేకపోతే, ఏళ తరబడి నిందితులు కస్టడీలోనే ఉంటారు.

నిందితులపై ఎటువంటి ఆధారాలూ లేవని చాలా ఏళ్ల తర్వాత కోరు కనుగొన్న 21 కేసుల గురించి మాజీ ఐజి ముట్షిఫ్ తన పుస్తకంలో పేర్కొన్నారు. ప్రాథమిక విచారణ జరిగి ఉంటే, అలాంటి పరిస్థితిని నివారించవచ్చు. ఉదాహరణకు, 2002 అక్టర్గామ్ ఆలయ ఉగ్రామ దాడి కేసులో, స్ముపీం కోర్టు 2014 మేలో దిగువకోర్టు దోషులుగా తేలిన ఆరుగురు నిందితులను నిర్తోషులుగా ప్రకటించింది. అమాయకులను మోసం చేసినందుకు గుజరాత్ పోలీసులను మందలించింది.

⇒ ఏళ తరబడి వేచి ఉండటం సరెనదా?

చాలా సందర్భాల్లో నిందితుడికి మంచి న్యాయవాది అందుబాటులో ఉండరు. ఇలాంటి కేసులతో పోరాడటానికి చాలామంది సన్నద్దం కారు. న్యాయవాదులు వాటిని సాధారణ కేసులుగా పరిగణిస్తారు. అయితే అలాంటి సందర్భాల్లో దర్యాప్తూ ఒక కుటే. కొన్ని సందర్భాల్లో నిజమైన నేరస్థులను తెలుసుకున్న తర్వాతా, పోలీసులు ఆ ఆధారాలను అనుసరించే బదులు, కొన్ని తప్పుడు సాక్ష్యాలు, బలవంతపు వాంగ్మాలం ఆధారంగా అమాయకులు, ఎక్కువగా మైనార్టీల్ని కేసుల్లో

్లా సామాజిక ఉద్యమకారుడు రాజగోపాల్ కుమారె ఆద్య. హోమ్ మినిస్టర్ అనేది పాత కథే. అయితే ఈ కథలో సెక్షన్ 211 అనే కొత్త అంశాన్ని చేశారు. అయితే రెగ్యులర్ కథలకు ఇది భిన్నమైంది. ఇందులో రాజగోపాల్ ప్రయత్నిస్తాడు. రాజగోపాల్ లక్ష్యం నెరవేరితే అనేక బీభత్సమైన రక్షపాతం ఉంటుంది కానీ.. ఆ రక్షపాతం అంతా విలన్ల నాగేం|ద సిఐ సహాయంతో సూర్యపకాష్ని ఇరికిస్తాడు. సెక్షన్ 211తో 🛮 పోకుండా హీరోయిజానికి దూరంగా కేవలం ఓ నిర్దోషి మనోవేదనను ్లి విజజీవితంలో ఇలాంటి కేసు మండి బయటపడటం అంత సులువుకాదు.. మరి అలాంటి నిర్దోషుల పరిస్థితి ఏంటి? వారు తొలి సీన్*లోనే* పోలీస్స్టేషన్*లో నగ్నంగా పోలీస్ల ముందు నిర్దోషులుగా* రుజువు కాకపోతే? వారి జీవితాలకు విలువ లేదా? అనే

කින් මිනබෑ.?

ఆర్టికల్ –14 వెబ్సెట్ విడుదల చేసిన గణాంకాల ప్రకారం. మోడీ ప్రభుత్వ హయాంలోనే దేశ్వదోహ కేసుల సంఖ్య భారీగా పెరిగింది. వ్యవసాయ నిరసనల సమయంలో ఆరు దేశ్చదోహ కేసులు, సిఎఎ వ్యతిరేక నిరసనల సమయంలో 25, హ్మతాస్ గ్యాంగ్రేప్ తర్వాత 22, పుల్వామా తర్వాత 27 కేసులు నమోదయ్యాయి. ఆర్థికల్-14 అధ్యయనం ప్రకారం గత దశాబ్దకాలంలో సుటీం మార్గదర్శకాలను ఉల్లంఘిసూ ముఖ్యంగా 2014 నుంచి విమర్శకులు, నిరసనకారులపై అక్రమంగా పెట్టిన దేశ్చదోహ కేసుల సంఖ్య 28 శాతం పెరిగాయి.

😝 టాడా, యుఎపిఎ అవసరం లేదు..!

భారతీయ శిక్షాస్మతి ఐపిసిలో నిబంధనలు ఉన్నందున ఇవి అవసరం లేదు. ఒకవేళ కఠినమైన చట్టాన్ని కలిగి ఉండాలనుకుంటే దానినుండి బెయిల్ మినహాయించలేరు. బెయిల్ ఒక హక్కు జైలు మినహాయింపు. కచ్చితంగా చెప్పాలంటే, ఈ చట్టం అవసరం లేదు. అల్లర్లు జరిగితే, ఐపిసీ కింద నిబంధనలు ఉన్నాయి. వారు కోరుకుంటే, వారు దానిని మరింత కఠినంగా చేయవచ్చు. పేలుడు జరిగితే, పేలు డు పదార్థాల చట్టం ఉంది. దానికోసం ప్రత్యేక చట్టం ఎందుకు? వారు కొత్త చట్టం కోరుకున్నా, అది రాజ్యాంగానికి వ్యతిరేకంగా ఉండకూడదు. ా జాబట్టి యుఎపీఎ రాజ్యాంగానికి వ్యతిరేకం? కచ్చితంగా చెప్పాలంటే దీన్ని ఎవరూ తీ్రవంగా సవాలు చేయలేదు. (పజా ప్రయోజన పిటిషన్ దాఖలు చేయాల్సి ఉంది.

'ప్రకీల్ సాబ్' చిత్రానికి (పేక్షకుల నుంచి వస్తోన్న స్పందన చూస్తుంటే చాలా ఆనందంగా ఉంది. ఇది మన కోసం చేసిన సినిమా అనుకునే విధంగా సన్నివేశాలు ఉంటాయి. హిందీ హిట్ చిత్రం 'పింక్' రీమేక్గా తెరకెక్కించేందుకు చాలా జాగ్రత్తలు తీసుకున్నాం. అలా చేసిన మా ప్రయత్నం విజయం సాధించింది. అయితే సినిమా ప్రచారం సమయానికే నేను కరోనా బారిన పడ్డాను. దీంతో ప్రచారానికి వెళ్లలేకపోయాను. (పేక్షకులకు దూరంగా ఉన్నానని బాధపడ్డాను. ప్రస్తుతం మహమ్మారి నుంచి కోలుకున్నా, మరికొన్ని రోజులు విశాంతి తీసుకోవాలని వైద్యులు సూచించారు.

నేనూ సమస్యల్ని ఎదుర్కొన్నాను..

చాలామంది జీవితాల్లో ఇలాంటి ఇబ్బందులు ఎదురవుతుంటాయి. ఇవాళ సమాజంలో వాస్తవ ఘటనలకు చాలా దగ్గరగా ఉంటుందీ సినిమా. ఎందుకంటే నేనూ సగటు మహిళలకి ఎదురయ్యే సమస్యల్ని ఎదుర్కొన్నాను. కాబట్టి ఈ పాత్ర గురించి ఎక్కువగా ఆలోచిస్తే అది మనసు పాడు చేస్తుంది. సాధ్యమైనంత వరకు ఈ పాత్రను పర్సనల్గా తీసుకోలేదు. అయితే ఎలా నటిస్తే (పేక్షకులు కనెక్ట్ అవుతారో నేనూ అంజలి, అనన్య చర్చించుకునేవాళ్లం. వాళ్లతో కలిసి నటించడం కొత్త అనుభూతినిచ్చింది.

కరోనా రావదం బాధ అనిపించింది

కరెక్ట్ గా ప్రమోషన్ టైమ్ లో నాకు కోవిడ్ రావడం కొంత బాధగా అనిపించింది. అయితే రైట్ టైమ్ కు నాకు నటి, మోడల్ అయిన నివేదా థామస్ ఎక్కువగా మలయాళం, తమిళ, తెలుగు సినిమాల్లో నటించింది. మలయాళ చిత్రం "వెరుథె ఒరు" సినిమాలోని ఆమె నటనకు ప్రేక్షకుల, విమర్శకుల ప్రశంసలు పాందారు. ఆ సినిమాలోని నటనకు కేరళ రాష్ట్ర ఉత్తమ యువనటి పురస్కారం అందుకుంది. తెలుగులో మొదటి సినిమా "జెంటిల్ మేన్"లోనూ తన నటనతో ప్రశంసలు అందుకుంది నివేదా. 2002లో మలయాళ చిత్రం "ఉత్తర"తో బాలనటిగా తెరంగేట్రం చేసింది నివేదా. ప్రస్తుతం ఆమె నటించిన "వకీల్ సాబ్" చిత్రం ప్రేక్షక ఆదరణ పాంది, బాక్సాఫీస్ వద్ద

మంచి కలెక్షన్లు కులిపిస్తోంది. ఈ సందర్భంగా ఆమె పంచుకున్న ఆసక్తికర విషయాలు..

మళ్లీ నెగిటివ్ వచ్చింది. థియేటర్కు వెళ్లి, సినిమా చూద్దామని అనుకున్నాను. ఆరోగ్యంగా ఉండేందుకు బయట తిరగకుండా ఇంకొన్ని రోజులు విశ్రాంతి తీసుకోవాలని డాక్టర్లు చెప్పారు.

ఆ క్రెడిట్ వాళ్లదే..

"కరోనా నెగటివ్గా నిర్ధారణ అయిన వెంటనే నేను థియేటర్కు వెళ్లి 'వకీల్సాబ్' చూశాను. థియేటర్లో (పేక్షకుల సందడి మాటల్లో చెప్పలేను. నా జీవితంలో అది ఓ అందమైన రోజుగా చెప్పుకుంటా. ఆరోజు ఎప్పటికీ మర్చిపోను". ఈ సినిమాలో నా క్యారెక్టర్లతో పాటు మిగతా ఇద్దరు అమ్మాయిల క్యారెక్టర్ల గురించి పూర్తిగా తెలుసు. దర్శకుడి శ్రీరామ్ వేణు మీద నమ్మకంతోనే సినిమా చేశాను. ఈ సినిమాకు థమన్ ఇచ్చిన ఔట్ఫోట్ మరే సంగీత దర్శకుడూ ఇవ్వలేరని నా అభిప్రాయం. ఈ చిత్రానికి థమన్ సంగీత దర్శకుడిగా కంటే పవర్ స్టార్ అభిమానిగా పనిచేశాడు. ఎక్కడా కాం[పమైజ్ కాలేదు. ఈ క్రెడిట్ వాళ్లదే. కోవిడ్.. సాధారణం కాదు!

'కోవిడ్ రోజురోజుకీ విజృంభిస్తోంది. ఇప్పుడు మనం ఎక్కడ చూసినా కరోనా ఉంది. ఎవరి నుంచైనా కరోనా రావచ్చు. జాగ్రత్తలు తీసుకున్నంత మాత్రాన కరోనా రావడానికి ఛాన్స్ లేదు అని చెప్పలేం. కరోనా అంటే సాధారణంగా వచ్చే జలుబు, జ్వరం కాదు. ఎందుకంటే, దీనివల్ల మన రోగనిరోధక శక్తి పూర్తిగా దెబ్బతింటుంది. కరోనా నుంచి కోలుకున్న తర్వాత

మరింత జాగ్రత్తగా ఉండాలి. కోవిడ్ నార్మ్ పాటిస్తూ "వకీల్ సాబ్" సినిమాను థియేటర్లో చూడండి. మాస్క్, శానిటైజ్, సోషల్ డిస్టెన్స్ పాటించాలని కోరుతున్నాను'.

"వకీల్ సాబ్"తో ఆలోచన మొదలవుతుంది!

సినిమాలు చూసి రాత్రికి రాత్రి ఎవరి స్వభావాలూ మారిపోవు. కానీ ఒక ఆలోచన మాత్రం ఎక్కడో మొదలవుతుంది. ఇవాళ ఈ సినిమా వల్ల ఒక చర్చ స్టార్ట్ అయ్యింది. మహిళల గురించి మనకు నచ్చిన ఉద్దేశాలు ఆపాదించడం కరెక్ట్ కాదని, వారిని మనకు తోచిన ఉద్దేశంతో చూడటం సరికాదనే ఆలోచనలు పేరు: నివేదా థామస్ పుట్టిన తేదీ: 1995, నవంబర్ 2 పుట్టిన ప్రాంతం: కన్ననూర్, కేరళ చదువు: జీటెక్-ఆల్కటెక్టర్ హాజీస్: మ్యూజిక్ నివాస ప్రాంతం: చెన్నయ్ తల్లిదండ్రులు: థామస్, లిల్లీ సోదరుడు: నికిల్ థామస్

మొదలయ్యాయి. వాళ్ల గురించి మనం జడ్జ్మ్మెంట్ పాస్ చేయడం కూడా కరెక్ట్ కాదు. వాళ్లు చెప్పేది మీకు నచ్చకున్నా, కనీసం మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వాలనేది ఆడియెస్స్ ఫీల్

అవుతున్నారు. పవన్ చాలా సైలెంట్ పర్సన్!

పవన్ కల్యాణ్తో కలిసి నటించడం ఒక స్పెషల్ ఎక్స్పోరియన్స్. సెట్లో మా మధ్య ఎప్పుడూ సినిమా గురించి, క్యారెక్టర్స్ గురించి, సీన్స్ గురించి చర్చ

జరుగుతుండేది. ముఖ్యంగా కోర్ట్ సీన్స్ సందర్భంగా ఎలా టైమింగ్లో చేయాలి అనేది మాట్లాడుకునే వాళ్లం. ఆయన చాలా నైస్, సైలెంట్ పర్సన్. థాట్ఫుల్గా, కామ్గా ఉండేవారు. భాష మీద పవన్కి ఉన్న పట్టు ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించేది. పవన్ సార్ ఫ్యాన్గా దిల్రాజు ఈ సినిమా చేశారు. ఆయన డ్రీమ్ ఫిల్మ్ ఇంత పెద్ద సక్సెస్ అవడం సంతోషంగా ఉంది.

అప్ కమింగ్ ప్రాజెక్టులు

ట్రస్తుతం 'మిడ్నైట్ రన్నర్స్' అనే కొరియన్ రీమేక్లో నటిస్తున్నాను. సుధీర్ వర్మ దర్శకత్వం వహిస్తోన్న ఈ చిత్రాన్ని సురేశ్ (పొడక్షన్స్ సంస్థ నిర్మిస్తోంది. రెజీనా మరో కథానాయిక.. అంటూ నివేదా చెప్పుకొచ్చారు. ◆

ప్లాస్టిక్ భూతం

ప్లాస్టిక్ వాడుక పర్యావరణ ముప్పని తెలిసినా! దొంగచాటుగా విక్రయాలు సాగిస్తూనే ఉన్నాం ప్లాస్టిక్ వినియోగాన్ని నివారించలేకపోతున్నాం!!

శాస్త్రవేత్తల మాటలు కొట్టి పడేస్తున్నాం నింగీ, నేలా, గాలీ, నీరు కాలుష్యంతో నింపేస్తున్నాం సందాలను సైతం ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలతో కప్పేస్తున్నాం మనుగడను ప్రశ్నార్థకంగా మార్చేస్తున్నాం

లక్షల లక్షల పక్షులు ప్రాణాలు వదులుతున్నా మూగ ప్రాణులు ప్లాస్టిక్ రక్కసికి బలౌతున్నా? భూమి అంతర్భాగంలో కరగలేక విషవాయువులు వెలువరిస్తూ మన ఊపిరితిత్తులు తినేస్తున్నా..? మనలో ప్లాస్టిక్ పైన మమకారం చావదెందుకో...?

మనిషి ప్లాస్టిక్ కాలుష్య నివారణకు సిద్దమంటూ ట్రతి ఒక్కరం ప్లాస్టిక్ వాడక నిర్మూలనకై కదులుదాం

గోనె సంచులు, క్లాత్ బ్యాగులూ వాడుక చేద్దాం ప్రకృతి సమతుల్యతను కాపాడుకుందాం రేపటి తరాలకు ప్లాస్టిక్ రహిత సమాజాన్ని కానుకగా ఇద్దాం

> - రాము కోలా 9849001201

စည်ဆည် စာဆလာဝ

మనకు తెలిసిందొకటే వుండాలి అది తిరుగుబాటై వుండాలి మనల్ని వెనక్కెనక్కి చీకటిలోకి నెడుతున్నా చేతులు కట్టుకోవడం వినయం కాదు అనాదిగా ఊరిచివర గుంజల్ని పాతేసినట్టు కొందరివి మాత్రమే ఇళ్లను పాతేస్తే వెలిని (ప్రశ్నించలేని గొంతుకకి గౌరవం లేదు..!

మబ్బుల్ని చీల్చుకునొచ్చి ప్రచండమయ్యే వేసవి సూర్యుడిలా విప్లవం పురుడు పోసుకోకపోతే లోయలోనే జీవితాలు గడచిపోతాయి మనం గట్టుమీదకి చేరాలంటే కలబడాలి కలతబడితే కాదు కలబడితేనే కలగన్న ప్రగతిని సొంతం చేసుకోగలం అసమానత్వపు మారిని తరిమికొట్టగలం! ఊరకనే ఏదీ వరించదు మన ఊపిరి ఊరిమధ్యలో ఎందుకు లేదు

మనసేమో బాగాలేదని చెప్పలేం వయసేమో దాచుకోలేం.. వృద్ధాప్యఛాయలు తలవెంటుకల్లో మెరిసి, శరీరాకృతిని మంచులా కరిగిస్తూ కాలంకోసం ఎదురు చూడాల్సిందే! ఎన్ని అనుభవాలు, ఎన్ని అనుభూతులు కలబోసుకొని అల్లుకున్నా ఆత్మీయతలు అనురాగాలు, అనుబంధాలు, ఆ (పేమలు .. జీవితంలో మరుపురాని తీపిగుర్తులు... చేదు గుళికలు.. మనుషులం కదా! కొంచెం జాలి, దయ కరుణ రసాలు ఎక్కువే మనకు.. అయినా ఓ ఆశ.. రెక్కలు తొడుక్కుని

మన తిండిమీద వేరొకడి నిఘా దేనికీ మనం అడుగులు వేస్తే గర్భగుడిలో దేవుడెందుకు మైలపడతాడు ఏం పాపం చేశామనీ మనం అస్ఖశ్యులం నిజానికి.... మనసునిండా మైల ఉన్నోళ్లే గదా అస్ఖశ్యులూ.. ప్రతిఘటన లేకపోతే ప్రతిఘటనలోనూ మనం పీడితులమే..!

డప్పు కొట్టుకుంటూ వెళ్దాం వెలిరేఖలు గీసేదెవరో కలిచేష్టలకి పూనేదెవరో అనాది తప్పులచిట్టాని చాటింపువేద్దాం కుట్టిన కొత్తచెప్పులు పట్టుకుని వెళ్దాం వివక్ష చూపేవాళ్ల మీద విసిరికొడదాం!

విప్లవించకుంటే వెలుగులేదు కలుగులోనే ఆగిపోయిన మన బతుకులు ఆత్మగౌరవ నీలిజెండాలై ఎగరవు దారిచూపే చూపుడు వేలుని తలచుకుని ముందడుగులు వేద్దాం వాడలోంచీ ఊరిలోకి ఊరిలోంచి ఊరినేలే కుర్చీదాకా ముందడగులు వేద్దాం

అందుకోసం మన అడుగుల్లో మద్యాన్ని తీసివేయాలి మనం నిషాలో ఉన్నన్నాళ్లూ ఉషస్సులు రావు! మిత్రమా! కాలం అంచులమీద నిలబడ్డా సరే ఎక్కడైనా వీరులే విప్లవిస్తారు చేతగానివాళ్లే బానిసలుగా బాధితులుగా మిగిలిపోతారు!

- మెట్టా నాగేశ్వరరావు

mettanageswararao@gmail.com

మబ్బులు వీడిన ఆకాశం

ఒంటరిగా వదిలేసి, తమ దారి చూసుకున్న సంతానం ఎప్పుడో ఒకప్పుడు బెంగటిల్లి ఈ చిన్ని ప్రాణాలకి ఆసరాగా ఉంటారని.. పాతికేళ్ళు పెంచి పెద్దచేసి పిల్లల బతుకులకు భరోసా కల్పించి, మరో తరానికి మార్గం చూయించిన ఈ వయసుకు పెద్దరికం కట్టబెట్టి మనుమలు మునిమనుమలకు ఈ జీవితంలో పడ్డ కష్టాలు పాఠశాల పాఠ్యాంశాలుగా పనికొస్తాయనే కోరిక తీరేనా!

మబ్బులు వీడిన ఆకాశం వోలే..

ఈ మిగులు జీవితం నల్గరికి అండగా నిలబడే శక్తి ఉంటే చాలు.. ఈ ఊపిరి పీల్చే చివరి వరకు సమాజం కోసం బతకాలని కోరుకుంటాను.. వయస్సు అడ్డేమీ కాదు ఇంకా తపన ఉంటే సాధించుకుందాం రేపటి తరాలకు వేగు చుక్కలం అవుదాం వెలిగిద్దాం అణగారిన బతుకులలో ఆశా జ్యోతులను చేయూతనిద్దాం వృద్ధాప్య శిశిరంలో రాలుతున్న అనాధలకు చైత్రపు చిగురులమై!!

> - రవీందర్ కొండ 9848408612

25 ఏప్రిల్ 2021

6

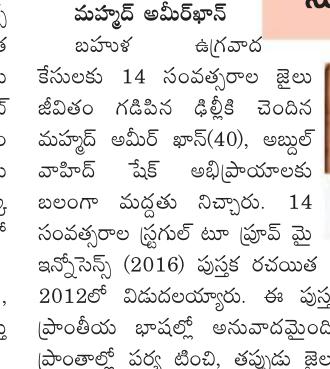
ఎటువంటి తప్పూ చేయకుండా అనేకమంది అన్యాయంగా జైలు శిక్ష అనుభవిస్తున్నారు. ఈ విషయాన్ని ఇటీవల ఆయా రాష్ట్రాల్లోని కోర్బులు వెలువరించిన తీర్పులు తేటతెల్లం చేస్తున్నాయి. అయితే అనేక సందర్భాల్లో బాధితులు శిక్ష అనుభవించిన తర్వాత బాహ్య ప్రపంచంలో అడుగు పెట్టలేక, కోల్పోయిన జీవితాన్ని తిరిగి పొందలేక మానసికంగా కుంగిపోతుంటారు. అయితే అటువంటి బాధితులుగా ఉండి.. ఒకప్పుడు శిక్ష అనుభవించి.. నేడు అనేకమందికి న్యాయంకోసం పోరాడే ప్రచార కార్యకర్తలుగా మారారు. వారే ఇప్పుడు స్పూర్తివంతంగా నిలిచారు. ಮುಂಪುಕಿ ವೆಂದಿನ ಅಬ್ದುಲ್ ವಾರ್ಪಿದ್ ಮೈಕ್. ಸಾಪ್ಟುಂಬರ್ 12, 2015న, అబ్దల్ వాహిద్ షేక్ (43) జైలునుండి విడుదలయ్యారు. చేయని నేరానికి ఆయన తొమ్మిదేళ్లు శిక్ష అనుభవించారు. ఆ సమయంలోనే తాను శిక్ష అనంతరం ఏం చేయాలో స్పష్టతకు వచ్చారు. దేశవ్యాప్తంగా తప్పుడు జైలుశిక్ష అనుభవిస్తున్న వారికోసం సామాజిక కార్యకర్తగా, న్యాయ సలహాదారుగా పనిచేస్తున్నారు.

వాగ్గానం చేశాడు. వారి కన్నీటి కథలను ప్రపంచానికి తెలిసేలా చేస్తానని, తద్వార అతనిలాగే వారూ నిర్దోషులని, వారిపైనా అక్రమంగా కేసులు నమోదయ్యాయని ప్రజలకు తెలిసేలా చేస్తానని హామీ ఇచ్చారు. ఈ వాగ్దానం అమలు

ఆఫ్ ఆర్గనైజ్డ్ క్రెమ్ యాక్ట్ (ఎంసిఓసిఎ) కింద అభియోగాలు మోపిన ముంబైలోని ప్రత్యేక కోర్టు, 12 మంది నిందితుల్లో ఐదుగురికి మరణశిక్ష, మిగిలిన ఏడుగురికి జీవితఖైదు విధించింది. అబ్దుల్ వాహిద్ షేక్ ప్రకారం, 12 మందిలో ఎవరూ దోషులు కాదు. వాస్తవానికి, శిక్ష అనుభవిస్తున్నవారు, జైలులో మగ్గుతున్నవారు తనకన్నా ఎక్కువ నిర్దోషులు అని ఆయన బలంగా చెబుతున్నారు. ముఖ్యంగా అబ్దుల్ వాహిద్ ేషక్ నగరమంతా బాంబులు వేసిన వారికి ఆశ్రయం ఇచ్చాడన్న ఆరోపణల్లో కీలక సంబంధం ఉందని పోలీసులు

అబ్దల్ వాహిద్ షేక్ ప్రస్తుతం ముంబైలోని ప్రభుత్వ సహాయక పాఠశాలలో మిడిల్ స్కూల్ విద్యార్థులకు సైన్స్ బోధిస్తున్నాడు. జైలు నుంచి బయటకు వచ్చిన తరువాత ఉ(గవాదానికి సంబంధించిన కేసులపై రెండు పుస్తకాలు రాశారు. అతని మొదటి పుస్తకం, బెగునా ఖైదీ (ఇన్నోసెంట్ ఖైదీ), మొదట ఉర్నూలో (ప్రచురితమైంది. అనంతరం హిందీలో అనువదించారు. ఏకకాలంలో 2017లో రెండు భాషల్లో డ్రామరితమైంది. ఇడ్రత్ జహాన్ యొక్క 'ఎన్కౌంటర్'తో వ్యవహరించే రెండో పుస్తకం త్వరలో ప్రచురితమవ్వనుంది.

> పుస్తకాన్ని (ప్రచురించినప్పటి నుండి, అబ్దల్ వాహిద్ షేక్ దాని సందేశాన్ని వ్యాప్తి

కోరుతున్నారు.

ఇన్నోసెన్స్ (2016) పుస్తక రచయిత అయిన అమీర్ఖాన్ 2012లో విడుదలయ్యారు. ఈ పుస్తకం దాదాపు ఆరు ప్రాంతీయ భాషల్లో అనువాదమైంది. దేశంలో అనేక ప్రాంతాల్లో పర్య టించి, తప్పుడు జైలుశిక్ష అనుభవిస్తున్న వారిపట్ల సమాజం ప్రభావం ఎలా ఉంటుందో అవగాహన కల్పిస్తున్నారు.

బిలాల్ కగ్టీ

బిలాల్ కగ్జీ(38) సూరత్లో ప్రాక్టీస్ చేస్తున్న న్యాయవాది. ఉగ్రవాద సంబంధిత కేసులో మోపిన అభియోగాలపై అతను 2008లో నాలుగు నెలల జైలు జీవితం గడిపారు. "నేను మానవహక్కుల ఉల్లంఘన, పోలీసు క్రూరత్వానికి సంబంధించిన కేసుల కోసం పిటిషన్ వేస్తున్నాను. కాబట్టి, నేను పోలీసుల నుంచి బెదిరింపులకు గురయ్యాను. నేను మానవహక్కుల గురించి పనిచేయడం ఆపకపోతే ఎన్కౌంటర్లో చనిపోతావని బెదిరించారు. దీంతో ఆరు తప్పుడు కేసుల్లో ఇరికించబడ్డాను. అయితే రెండు కేసుల నుండి పేరు తొలగించబడింది. మిగిలినవి పెండింగ్లో ఉన్నాయి" అంటున్నాడు బిలాల కగ్జీ.

గతేడాది, జాతీయ మానవహక్కుల కమిషన్ (ఎన్హెచ్ఆర్సి) గుజరాత్ ముఖ్య కార్యదర్శికి షో-కాజ్ నోటీసు జారీ చేసింది. సూరత్ పోలీసులకు అతన్ని నేరస్థుడిగా తప్పుగా ఇరికించినందుకు గుజరాత్ ప్రభుత్వం బిలాల్ కగ్జీకి పరిహారంగా రూ.లక్ష ఎందుకు చెల్లించకూడదని నిలదీసింది. ప్రభుత్వం ఈ ఉత్తర్వును సవాలు చేసింది. తనకు ఇంకా పరిహారం అందలేదు. 'నాకు పరిహారం లభిస్తుందో లేదో, తెలీదు. అయినా నేను ఇతర కేసుల్లో చిక్కుకున్నా, అన్యాయానికి వ్యతిరేకంగా కొనసాగించే పోరాటం ఆపను..' అని బిలాల్ కగ్జీ చెబుతున్నారు.

ోనేను ఎందుకు పోరాటం ఆపాలి? న్యాయం, మానవ హక్కుల కోసం పోరాడటం తప్పు ఎలా అవుతుంది?' అంటున్నాడు బిలాల్. తనలాంటి వారే చట్టం యొక్క శక్తితో బెదిరింపులకు గురైతే, సాధారణ పౌరులు మనుగడ సాగించడం చాలా కష్టమని 38 ఏళ్ల న్యాయవాది అభిప్రాయపడ్డారు.

చేయడం చెప్పినంత సులువు కాదని తెలుసు. తరచూ జైలు నుంచి విడుదలయ్యే సమయంలో తమలాంటి ఎందరో ಫ್ಲಾದಿಲಕು ಇಲ್ಲಾಬಿ ವಾಗ್ದಾನಾಲು ವೆಸ್ತೂನೆ ఉಂಟಾರು. ಅಯಿತೆ వారిలా వాగ్గానంతో సరిపెట్టకుండా అబ్దుల్ వాహిద్ షేక్ తన కార్యాచరణను అమలుచేస్తున్నారు. తన వాగ్గానాన్ని నిలబెట్టుకునేందుకు దేశవ్యాప్తంగా ఉగ్రవాద కేసుల్లో అన్యాయంగా శిక్ష అనుభవిస్తున్న వందలాది మంది ముస్లిం ఖైదీలకు సంబంధించిన కన్నీటి కథలను ప్రచారం చేస్తున్నారు. అంతేకాకుండా తనలా శిక్ష అనుభవించిన వారికి అవగాహన కల్పిస్తున్నారు.

జులై 11, 2006, 7/11 పేలుళ్లుగా పేర్కొన్న ముంబై సీరియల్ బాంబు బ్లాస్టుల కేసులో అరెస్టయిన 13 మందిలో నిర్దోషిగా బయటపడిన ఏకైక వ్యక్తి అబ్దుల్ వాహిద్ షేక్. ఈ పేలుళ్లలో 188 మంది మరణించారు. 800 మందికి పైగా గాయపడ్డారు. అదే సంవత్సరం జులై, అక్టోబర్ మధ్య మహారాడ్ష్లకు చెందిన యాంటీ టెర్రర్ స్క్వాడ్ (ఎటిఎస్) పేలుళ్లకు సంబంధించి అబ్దుల్ వాహిద్ షేక్ సహా 13 మందిని అరెస్టు చేసింది. వివాదాస్పద మహారాష్ట్ర కంట్రోల్

సంస్థలు దర్యాప్తు నిజమైన నిందితులను కనుగొనలేకపోవడంతో వారిని బలిపశువులుగా చేశారని ఆయన అభ్మిపాయం.

'బెగునా ఖైదీ' (ఇన్నోసెంట్ ఖైదీ)..

టెర్రర్-సంబంధిత కేసులలో నిర్దోషులుగా ప్రకటించిన ఇతరుల మాదిరిగా కాకుండా సమాజానికి తనవంతు సాయంగా నిలబడాలని నిర్ణయించుకున్నాడు. 'నాతోపాటు అరెస్టు అయినవారిలో అనేకమంది నాలాగా నిర్దోషులే అని నేను నమ్ముతున్నాను. అందువల్ల జైలు నుండి బయటపడటానికి, స్వేచ్ఛా జీవులుగా వారి కుటుంబాలతో జీవించడానికి అర్హులు. నాకు, వారికోసం పోరాటం చేయాలనిపించింది... నా స్వంత స్వేచ్చ కోసం జకాత్ (ఇస్లాం ప్రకారం సమాజానికి తిరిగి చెల్లించాల్సిన బాధ్యత) చెల్లించడం లాంటిది' అని అబ్దుల్ వాహిద్ షేక్ అన్నారు. 'అందువల్లే వారి గురించి అవగాహన కల్పించడం, వారి కేసుల కోసం పోరాటం చేయడం నా లక్ష్యం. తద్వార వారు చివరికి వెలుగును చూడగలుగుతారు' అని వాహిద్ చెబుతున్నారు.

చేయడానికి దేశవ్యాప్తంగా చాలా దూరం ప్రయాణించి, పుస్తక ప్రదర్శనల్లో, బహిరంగ సమావేశాల్లో, జాతీయ, అంతర్వాతీయ మీడియా సంస్థలకు ఇంటర్యూలు ఇచ్చారు. తన సహనిందితులపై ఉన్న అభియోగాలను వివరించడం, వాదనల్లోని నిజాయితీని తెలియజెప్పడమే కాకుండా, అక్షరధామ్ ఆలయదాడి (గుజరాత్, 2002), ఔరంగాబాద్ ఆయుధ రవాణా కేసు (మహారాష్ట్ర, 2006), మాలెగావ్ పేలుళ్ల కేసుకు సంబంధించిన విషయాలనూ 'బెగునా ఖైదీ'లో పొందుపరిచాడు. ఒక కేసులో నిందితుడిగా ఉండి, నిర్దోషిగా ప్రకటించిన తర్వాత తనలాగే అమాయకులైన తన సహ నిందితుల గురించి ప్రచారం చేస్తే ఆ ప్రభావం ప్రజల్లో బలంగా ఉంటుందని వాహిద్ అభ్మిప్రాయపడ్డారు. ఎందుకంటే అతను తన అనుభవం నుండి మాట్లాడుతున్నాడు. కాబట్టి, ప్రజలు వాటిని తిరస్కరించడం కష్టమవుతుంది. అయితే వారందరితో వాహిద్ చెప్పేది ఒక్కటే.. ఇలాంటి కేసుల్లో ప్రభుత్వాన్ని జవాబుదారీగా ఉంచమని బలవంతం చేయాలని, లేదా కనీసం సంస్కరణల కోసం పనిచేయమని ఒత్తిడి చేయాలని వాహిద్

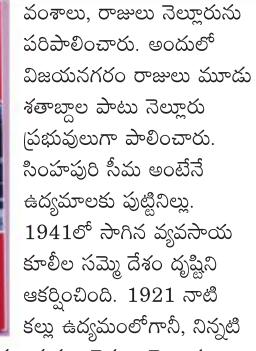
పుస్తక పలిచయం

ಕಿದ್ದಮಾಲ పುಟ್ಟಿನಿಲ್ಲು ಸಿಂహಾಪುಲ

🗳 పుస్తకంలో నెల్లూరు గురించి మనకు తెలియని ఎన్నో విషయాలను రచయిత చక్కగా వివరించారు. నెల్లూరుకు లోతైన చర్మిత ఉందని, దానికి సంబంధించిన అనేక విషయాలను సంఘటనలతో సహా వివరించారు. ద్రావిడులు, ఆఫ్రికా నుంచి వచ్చిన తొలి మానవులకు పెన్నా నది పరీవాహకం కేంద్రబిందువైంది. శంకరనారాయణ నిఘంటువు తెలియనివారు ఉండరంటే

ಅತಿಕಮಾತ್ತೆ ಕಾದೆಮಾ! ಆಯನ ರವಿಂವಿನ ತಲುಗು-ఇంగ్లీషు, తమిళం – ఇంగ్లీషు నిఘంటువులు చాలా ప్రసిద్ధి చెందినవి. శంకరనారాయణ నెల్లూరువాసే. కానీ మద్రాసులో స్థిరపడ్డారు. నెల్లూరుకు వేల సంవత్సరాల చరిత్ర ఉంది. ఆరో శతాబ్దం నుంచి పల్లవులు, చోళులు, తెలుగు చోళులు, విజయనగర రాజులు, గోల్కొండ నవాబులు, మొగలులు, ఆర్కాటు నవాబులు

వంటి ఎన్నో

మద్యపాన నిషేధ ఉద్యమం వెనుకా నెల్లూరు ప్రధాన భూమిక పోషించింది.

බිහුුරා හිරර්ණන

డతకోట సుబ్బారావు

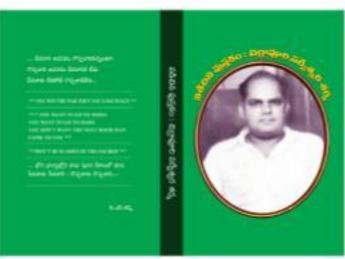
నెల్లూరు చరిత్ర పుస్తకంలో విడదీయలేని పేజీ అంటూ ఏదన్నా ఉందంటే.. అది అమరజీవి పొట్టి శ్రీరాములుకు ఆ ప్రాంతంతో ఉన్న అనుబంధమే. ప్రత్యేకాంధ్ర కోసం ఆయన ఆమరణదీక్ష చేసి అమరులయ్యారు. గాంధీజీ పిలుపు మేరకు దేవాలయాల్లో దళితులకు ప్రవేశం కర్పించేందుకు అలుపెరగని పోరాటం చేసిన వ్యక్తి. ఆలస్యంగానైనా ఆయన పేరు జిల్లాకు పెట్టడం

హర్వించదగ్గ విషయమే. ముగ్గురు గవర్నర్లు పనిచేసిన చరిత్ర ఈ జిల్లాకు ఉంది. 'దేశ భాషలందు తెలుగు లెస్స్' అనే చరణం నెల్లూరి వారిదే. నెల్లూరు మండలానికి చెందిన వినుకొండ వల్లభామాత్యుడు 15వ శతాబ్దంలో 'క్రీడాభిరామం' అనే కావ్యంలో ఈ చరణాన్ని వాడారు. అయితే శ్రీకృష్ణదేవరాయులు దానిని వాడుకలోకి తెచ్చారు.

ఈ పుస్తకంలో ఇంకా ఎన్నో అంశాల గురించి చక్కగా వివరించారు రచయిత ఈతకోట సుబ్బారావు. నెల్లూరు గురించిన మరిన్ని విషయాలు తెలుసుకోవాలంటే ఈ పుస్తకాన్ని తప్పక చదవాల్సిందే. - స్వర్ణ

నెల్లూరు సంగతులు చరిత్ర

రచన: ఈతకోట సుబ్బారావు పేజీలు: 304 ವಿಲ: ರೂ. 280 ప్రతులకు: 24/1697, సెకండ్ స్ట్రీట్, రవీంద్ర నగర్, నెల్లూరు-524004 సెల్: 9440529785

🖫 🖺 🖺 🖺 🖺 🖺 🕮 చుస్తకం. అలా అనొచ్చనుకుంటాను. అందరికోసం వేసిన పుస్తకాలలాంటిది కాదు మరి. ఎందుచేతంటే ఈ పుస్తకం కథా వస్తువు చిర్రాపూరి సర్వేశ్వర శర్మగారు. ఆయన అలవాట్లు, ఇష్టాలు, స్నేహాలు, గుణాలు, కొన్ని జీవిత విశేషాలు. వీటి చుట్ము ತಿರಿಗ್ ಯ ರచನಲು. ಇದಿ ಸರ್ಡಗಾರಿ ಜೆವಿತ చరిత్ర కాదుకానీ వ్యక్తిత్వ చిత్రణ.

కావడానికి ఇది (ప్రైవేటు పుస్తకమే కానీ ఇతరులూ చదవొచ్చు. ఆనందించే ఆలోచించే విషయాలు చాలా ఉన్నాయి. ఫలానా శర్మగారి సొంత విషయాలు కదా! అన్న సందేహం అక్కర్లేదు. వ్యక్తిగత విషయాలే రచయితల శక్తి వల్ల,

ಆಯನ್.. **ත්**ಡී-ඪත් పుస్తకం

్రేమ వల్ల, ఆర్తి వల్ల, ముఖ్యంగా ప్రధాన వ్యక్తి విశిష్టతవల్ల... విశ్వజనీనతని పొంది, సాహిత్యంగా మారిపోతాయి. ఇది అలా మారింది.

- డా. రెంటాల శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు

నడిచిన పుస్తకం రచయిత: చిర్రావూలి సర్వేశ్వర శర్త్మ పుస్తక సందర్భం: వాలి శతజయంతి సంవత్సరం వెల: రూ.400/-ప్రతులకు: శ్రీమతి సి.వల్లీ శ్యామల 8-3-320/ఎఫ్/308 కీల్త అపార్బుమెంట్స్ అమీర్పేట్ హైదరాబాద్- 73. సెల్: 9346821416

25 ඛඩුව් 2021

ీతాతయ్యా! "ఓర్పు, నేర్పు, పొదుపు, పట్టుదల" అంటారు కదా! అసలు అవి ఏంటో వివరంగా చెప్పవా?' అని అడిగారు రాము, సోము, ప్రసాద్, ప్రణవి.

'అలాగేరా..! మీకు చెప్పడం కాదు చూపించి వివరిస్తా. మీరంతా రెడీ అవ్వండి. మన ఊరు వెళదాం!' అన్నాడు తాతయ్య.

ఆ మాటలకు పిల్లలు సరేనంటూ తలూపారు. పట్టణానికి దగ్గరలో ఉన్న రామాపురం అనే గ్రామం తాతయ్యది. అక్కడ చుట్టూ పంట పొలాలు, కొబ్బరిచెట్లు, మామిడి తోటలు, చెరువులు, కాలువలు ఉంటాయి. కొన్ని గంటల్లోనే అందరూ గ్రామానికి చేరుకున్నారు.

నానమ్మ నవ్వుతూ ఎదురొచ్చి, పిల్లలను ఇంట్లోకి తీసుకెళ్లింది.

కొంతసేపు విశాంతి తర్వాత పిల్లలూ రెడీనా? ఇక మన పాఠం నేర్చుకుందాం' అంటూ నవ్వుతూ వచ్చాడు తాతయ్య.

ొండీ తాతయ్యా' అంటూ అందరూ తాతయ్య వెంట నడవసాగారు. ముందుగా తోటకు వెళ్లారు. అక్కడొక చీమల పుట్ట చూపించాడు తాతయ్య.

ಬಾಲಲ

ජක්

'పిల్లలూ ఈ చీమల పుట్ట చూడండి. చీమలు ఏం చేస్తున్నాయో గమనించండి' అన్నాడు తాతయ్య.

పిల్లలంతా చీమల పుట్ట వంక చూడసాగారు. చీమలు వరసగా బయటకు వచ్చి, ఒకే లైనులో చాలాదూరం వెళ్ళాయి. తిరిగి నెత్తిమీద ఏదో పెట్టుకుని వచ్చి, పుట్టలోకి వెళ్లాయి. ఇదంతా ఆసక్తిగా గమనిస్తున్నారు పిల్లలు.

'చీమల్ని గమనించారా?' అడిగాడు తాతయ్య. 'ఆ.. ఆ.. తాతయ్య' అన్నారు పిల్లలు.

ತಾತಯ್ಯ ವಾಠಂ

'చీమల్లో ఎర్రవి, నల్లవి ఉంటాయి. అవి చాలా కష్టపడి పనిచేస్తాయి. రోజూ బయటకెళ్లి ఆహారాన్ని సంపాదించుకుని, తమ పుట్టలో దాచుకుంటాయి. అవి బయటకు వెళ్ళలేని సమయంలో అంటే వర్వాకాలంలో దాచుకున్న ఆహారం తింటాయి. ఇలా సంపాదించి, దాచుకోవడమే "పొదుపు" అంటారు. పొదుపులో చీమలు మనకు ఆదర్శం!' అన్నాడు తాతయ్య.

తర్వాత తాతయ్య పక్కనే ఉన్న పూలతోటకి తీసుకెళ్లాడు. అక్కడ గులాబీ, మల్లెపువ్వు, కనకాంబరంలాంటి పూల మొక్కలను పెంచుతున్నారు. ప్రతి పువ్వు చుట్టూ తుమ్మెదలు తిరుగుతూ ఉన్నాయి. 'ఇక్కడ ఇంకొక పాఠం నేర్పుతా! జాగ్రత్తగా గమనించండి. పువ్వుల మీద తుమ్మెదలు తిరుగుతున్నాయి. అలికిడి చేస్తే ఎగిరిపోతాయి సుమా!' అన్నాడు తాతయ్య.

పిల్లలు ఆసక్తిగా చూస్తూ ఉన్నారు. తుమ్మెదలు

ఝూంకారాలు చేస్తూ పువ్వుల మీద వాలుతున్నాయి. తమ పొడవాటి నోటి గొట్టంతో పువ్వులలోని మకరందాన్ని సంగ్రామిస్తున్నాయి. పిల్లలు అంతా గమనిస్తూ ఉన్నారు. ఒక పువ్వు తరువాత మరొక పువ్వు ఇలా తమ రెక్కల శబ్దం చేసుకుంటూ అన్ని పువ్వులపై వాలుతున్నాయి తుమ్మెదలు. 'పిల్లలూ చూశారా "ఓర్పు" అంటే ఇది. తుమ్మెదలు పువ్వులను నొప్పించకుండా వాటిలోని తేనెను తాగుతున్నాయి. పైగా వాటి రెక్కల శబ్దంతో పువ్వులకి ఆనందం కలిగిస్తున్నాయి' అన్నాడు తాతయ్య.

కొద్దిసమయం తర్వాత పక్కనే ఉన్న పాడుపడిన పాక దగ్గరకు తీసుకెళ్లాడు తాతయ్య పిల్లలని. 'ఈ సాలెపురుగు గూడును కడుతోంది. గమనించండి!' అంటూ అటువైపు చూపాడు. అంతలోనే గాలికి గూడు తెగి, సాలీడు కింద

పడిపోయింది. అయినా మరలా నిలదొక్కుకుని, గూడును కడుతోంది. ఇలా చాలాసార్లు జరిగింది. అయినా ఏమాత్రం విసుగు, విరామం లేకుండా గూడుని కడుతూనే ఉంది. 'చూశారా "పట్టుదల" అంటే ఇది. పట్టుదలకు మనం ఈ సాలీడుని ఉదాహరణగా తీసుకోవచ్చు!' అన్నాడు తాతయ్య.

'అక్కడొక తాడిచెట్లుకు పిచ్చుకగూళ్ళు వేలాడుతున్నాయి చూశారా! పిట్టలు కట్టుకునే ఆ గూళ్లల్లో మన ఇళ్లలో మాదిరి గదులూ ఉంటాయి. అది "నేర్పు" అంటే' అన్నాడు తాతయ్య.

పిల్లలంతా ఒక్కసారి చప్పట్లు కొట్టారు. "భలే భలే తాతయ్య.. "ఓర్పు, నేర్పు, పొదుపు, పట్టుదల" అంటే ఏంటో మాకు చూపించావు. ఇంత చక్కగా పాఠాలు చెప్పడం ఎక్కడ నేర్చుకున్నావు?' అన్నారు పిల్లలు. గల గల నవ్వాడు తాతయ్య మీసం తిప్పుతూ.

> - ඡාංඪකරය තත්රයු 9182127880

ವಿರುಮುವ್ಯಲು

ದಾಲ ಕನುಕ್ಯಾಂಡಿ

పాప స్కూలుకెళ్లే దాలి కనుక్కోండి

బొమ్మగియండిలా.. బాతుపిల్ల బొమ్మను సులభంగా *ಎ*లా గీయాలో నేర్చకుందాం!

రంగులు చిద్దండి

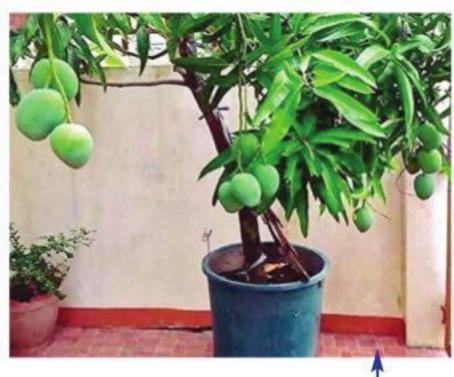
కింద ఉన్న బొమ్మకు మీకిష్ణమైన రంగులు దిద్దండి

ත්රාරකිත් ක්මේක්

ఓకప్పుడు మామిడి వృక్షమయితేగానీ కాపు కాసేది కాదు. అందుకు చాలా సంవత్సరాలు పట్టేది. కానీ హైబ్రీడ్ ఆధునిక మొక్కలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. అవి నాటిన రోజు నుంచే కాయలు కాస్తున్నాయి. అంతేనా వాటికి సీజనంటూ ఏమీ ఉండదు. సంవత్సరం పొడవునా కాపు ဇာဘဲ့လာ. పండ్లలా, మామిడిపండను కొందరు జ్యూస్ల మరికొందరు

తీసుకుంటారు. ఇంకొందరు వాటిని పచ్చళ్లు, తాండ్ర, కూరల్లానూ తింటుంటారు. విటమిన్ ఎ, సిలతోబాటు ఎన్నో పోషకాలున్న పండు ఇది. కాబట్టే దీనిని 'ఫలొంకా రాజా!' అని పిలుస్తారు.

బంగినపల్లి:

ఈ కాయ చూడటానికి గుండంగా ఉండి, ఒక చివర చిన్న ముక్కుంటుంది. ఇది మన రాష్ట్ర కాయ. కర్నూలు జిల్లా బనగాపల్లి దీని పుట్టినిల్లు. బనగాపల్లి క్రమేపీ బంగినపల్లిగా మారింది. ఈ పండు చాలా తియ్యగా, మధురంగా ఉంటుంది. దీనిలో గుజ్జు ఎక్కువగా, పీచు తక్కువగా ఉంటుంది. పెద్ద మొత్తంలో తోటలు వేసి, వీటిని ె పెంచుతారు. విదేశాలకూ ఈ పండ్లను ఎగుమతి చేస్తారు. ఇటీవల వీటిని కుండీల్లోనూ పెంచుతున్నారు.

అంతర్హాతీయ మార్కెట్లో రారాజులా వర్దిల్లుతున్న మామిడి ఆల్ఫాన్సా. ఒక్కో కాయా 300 గ్రాముల వరకూ ఉంటుంది. పసుపు, లేత ఎరుపు రంగుల మిశ్రమంతో కాయలు మేలిమి నిగ నిగలాడుతూ ఉంటాయి. ఎంతో మధురమైన

రుచి ఉండే ఈ కాయలు తియ్యని సువాసనలతో నోరూరిస్తాయి. ఇవి నాటిన మూడేళ్ల నుంచే కాయలు

కాస్తాయి. 15 అడుగుల ఎత్తు చెట్టు వరకూ పెరుగుతుంది. గుత్తులు, గుత్తులుగా మామిడి పళ్ళు కాస్తాయి. ఈ పండు వారం రోజుల వరకూ నిల్వ ఉంటుంది.

బారామాసా -

సంవత్సరంలో 12 నెలలు మామిడి బారామాసా. ఇది సరికొత్త మొక్క. అంటుకట్టడం ద్వారా దీన్ని ఉత్పత్తి చేస్తారు. నాటినప్పటి నుంచే కాపు

కాస్తుంది. దీనిని కుండీల్లోనూ, ఇంటిదగ్గర పెంచుకోవచ్చు. ఇది చాలా తక్కువ కాయలు కాస్తుంది. దీనిని కూర, పచ్చడికి ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తారు.

వర్వాకాలం తప్ప మిగిలిన తొమ్మిది కాస్తూనే ఈ కాయలను పచ్చడి పెటుకోవడానికి ఉపయోగిస్తారు. సమయంలో

ఆవకాయ, మాగాయ పచ్చళ్లు పెట్టుకోవచ్చు. వీటిని పప్పులోనూ, కూరల్లోనూ ఉపయోగించవచ్చు. ఈ చెట్లు 10 నుంచి 20 అడుగుల ఎత్తు వరకూ పెరుగుతాయి.

వీటి కాయలు పొడవుగా ఉంటాయి. చెట్టు నుంచి సన్నని కాడలు వేలాడుతూ ఉಂటాయి. వాటికి కాయలు కాస్తాయి. ఒక్కో కాడకు ఒక్కో కాయ కాస్తుంది. పచ్చిగా ఉన్నప్పుడు పుల్లగానూ, పండితే గుజ్జు తియ్యగానూ ఉంటుంది. నాటిన నాల్గవ

మొదలవుతుంది. 10 నుంచి 20 అడుగుల ఎత్తు వరకూ చెట్టు పెరుగుతుంది. ట్రతి వేసవిలో కాపు

ఘనంగా ఉంటుంది. తాండ్రలు, నిలువ ఉండే జ్యూసులు, జామ్లు, డ్రింకులు తయారీకి ఈ మామిడిపళ్ళనే వాడతారు. ఏ రకం మామిడి తోట వేసినా మధ్యలో కలెక్టర్ మామిడిచెట్లను అక్కడక్కడ నాటతారు రైతులు. వీటివల్ల పక్కన ఉండే చెట్లకు బలం వస్తుందని, కాపు బాగా కాస్తుందనేది రైతుల నమ్మకం. తోటపురి, ಗಿನಿಮಾತಿ, ಪಂಗಳಾರ್, ಕಲ್ಲಾಮ, ಕಿಲಿಮಾಕು, ಗಿಲ್ಲಿ, ముక్కు అనే పేర్లతోనూ వీటిని పిలుస్తారు. ఇంటి ఆవరణలో కాస్త జాగా ఉంటే ఈ మొక్కలు నాటుకోవచ్చు.

కాయగా ఉన్నప్పుడు పుల్లగా పండితే ఉంటాయి. వీటిలో పీచు ಎక್ಕುವಗ್ ఉంటుంది. రసాలుగా వీటిని వాడతారు. ఇంకా పచ్చడికీ ఉవయోగవడతాయి.

ఎత్తు వరకూ చెట్లు పెరుగుతాయి.

ఆకారంలో, పరిమాణంలో 💴 బంగినపల్లి కాయలను పోలి ఉంటాయి. నాటిన మూడేళ్లకు ఇది కాపు కాస్తుంది. 10 నుంచి 15 అడుగుల

మండు వేసవిలో మధుర రుచులు పంచే తియ్యని పండు మామిడి. మనదేశంలో పండే మామిడికి ప్రపంచ దేశాల్లో ఉన్న గిరాకీ అంతా ఇంతా కాదు. ప్రస్తుతం 50 మామిడి రకాలు ఇక్కడ ఉత్పత్తవుతున్నాయి. ఒకప్పటిలా కాకుండా ఆధునిక హైబ్రీడ్ ಮಾಮಿದೆ ಮುಕ್ಕಲು ನೆದು ಅಂದುಬಾಟುಲಿಕಿ వచ్చాయి. వాటిని చిన్నచిన్న కుండీల్లో, తక్కువ జాగాల్లోనూ నాటుకోవచ్చు. రకరకాల ಮಾಮಿಡಿ ಎಂದ್ಲ ಏಲ ಎಯಮೆ ಈ ವಾರಂ ವಿಲ್ತಾಣಿಟ್ಟ

వీటిలో చిన్న రసాలు, పెద్ద రసాలు, చెరకు రసం రకాలు ఉన్నాయి. వంటి రసాలు వివిధ ఆకృతుల్లో వివిధ పరిమాణాలో ఉంటాయి. కానీ కాయలన్నీ నిండుగా పీచు, గుజ్జు కలిగి, తియ్యగా ఉంటాయి. చెట్లు 12 నుంచి 25 అడుగుల ఎత్తు వరకూ పెరుగుతాయి. వేసవిలో ఇవి కాపు కాస్తాయి.

మామిడి రకాల్లో కాస్త గిరాకీ ఉన్న మామిడి రకం కొబ్బరి మామిడి. తినేది కాదు. తొక్క కాస్త పలుచగా ఉంటుంది. పీచు పుష్కలంగా ఉంటుంది. కాయ చాలా రుచిగా ఉంటుంది. కాయలు సమాన సైజులో ఉంటాయి. ఈ కాయలతో మామిడి పచ్చడి పెడితే రుచిగా ఉండటమే కాక ఎక్కువ కాలం నిల్వ ఉంటుంది. చెట్టు ఆరు నుంచి పది మీటర్ల ఎత్తువరకూ పెరుగుతుంది. వేసవి సీజన్లోనే కాపు ఉంటుంది.

> - చిలుకూలి శ్రీనివాసరావు 8985945506

